

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 800 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tujino Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 181
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Odnošaji med Jugoslavijo in Nemčijo: Obisk nemškega zunanjega ministra

Včeraj je prispel v Beograd nemški zunanji minister Neurath, ki je imel z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem razgovore o bodočem razvoju odnošajev med obema državama — Obisku pripisujejo v diplomatskih krogih velik pomen

Beograd, 8. junija, r. Včeraj popoldne je prispel v Beograd na uradni obisk nemški zunanji minister von Neurath. V jugoslovenski prestolnici so se pri tej priliki privikar pojavile nemške zastave s kljukastim križem, vladno »Vreme« pa je objavilo nemškemu zunanjemu ministru pozdravni članek, v katerem podčrtava, da daje prvi obisk nemškega zunanjega ministra jugoslovenski prestolnici priložnost, da divno manifestira svoj pozdrav novi Nemčiji, močni Nemčiji, ki prihaja sedaj k nam kot prijatelj.

Na letališču je bil Neurath svečano sprejet. Osebo sta ga prišla pozdraviti ministrski predsednik dr. Stojadinović in vojni minister general Marić, navzoči

pa so bili tudi višji uradniki zunanjega ministrstva, člani diplomatskega zbora in zastopniki nemških kolonij. Postavljena je bila tudi častna četa z godbo. Po pozdravu se je Neurath s svojim spremstvom podal v mesto in se nastanil v vili, ki je bila zanj rezervirana. Za časa svojega bivanja v Beogradu je gost jugoslovenske vlade.

Po kratkem odmoru se je odpeljal na dvor in se vpisal v dvorno knjigo, nato pa se je podal na nemško vojaško pokopališče in položil tam lep venec. Ob 17. popoldne se je podal v zunanje ministrstvo, kjer se je sestal z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Stojadinovićem. Razgovor je trajal dve uri.

Zvečer je ministrski predsednik dr. Stojadinović na čast nemškemu gostu priredil v Gardijskem domu večerjo, po kateri je bil sprejem. Na večerji sta dr. Stojadinović in Neurath izmenjala zdravice, v katerih sta naglašala prijateljstvo, ki je nastalo med novo Nemčijo in Jugoslavijo.

Danes dopoldne se je Neurath s svojim spremstvom odpeljal na Oplenac, kjer se je poklonil na grobu kralja Ujedinitelja, na povratku pa se je ustavil na Avali, kjer je položil venec na grob Neznanega junaka. Popoldne bo imel drugi sestanek z dr. Stojadinovićem, zvečer pa bo intimna večerja na nemškem poslanstvu. Jutri odpotuje Neurath z letalom v Sofijo.

Berlin, 8. junija, z. Nemški listi posvečajo potovanju zunanjega ministra Neuratha po balkanskih državah veliko pozornost. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da pomeni to potovanje prijateljsko zблиžanje Nemčije s solidarnimi balkanskimi državami. Ta solidarnost je prišla do izraza zlasti po sklenitvi prijateljskega pakta Jugoslavije z Italijo in Jugoslavije z Bolgarijo. Neurath pri tej priliki ne bo sklepal nikakih novih pogodb ali dogovorov. »Germania« opozarja na tesne odnose Nemčije do Jugoslavije, Madžarske in Bolgarije in misli, da je popolnoma naravno, če te države po gospodarskem zблиžanju streme sedaj tudi po političnem zблиžanju.

Politični obzornik

Presenetljiva muzika

Skerbec-Sabothijev glasilo »Gorenjce« je jelo v zadnjem času ubirati popolnoma drugačne strune, kakor jih je bilo dosedaj navajeno. Preje razpoloženo samo na »auf-biks«, ki se je ošabno trkalo na prsa in kričalo, da bo vsak brez pardona pomandran, kdor se brezpogojno ne pokori. Je to glasilo preko noči postalo krotko in polhlevno in oznanja sedaj sporazum, kompromis, ljubezen, kavalirska gesta in mirno sožitje z vsemi. Človek kar ne more verjeti svojim očem. Včeraj še rjoveči lev, danes pa tako krotko jagne. Odkod ta sprememba? Običinske volitve v Kranju so razpisane na dan 20. t. m. in blizu se konča Česnoškega gospodarstva v občini. Pa ni izgleda, da bi se to gospodarstvo moglo še v tej ali oni obliki obnoviti, zato želja po sporazumu, po kompromisu, da se na ta način reši kar se še da rešiti. In kako gniljivo znata Skerbec in Sabothij brenkati na struno sprave in generalnega odpuščanja! Takole piše njiju organ: »Kdor razmišlja o položaju stvarno, pride do zaključka, da nikakor ne kaže vzbujati strasti in jih zanašati na volilnem praporu med sicer mirno meščanstvo, ki je navezano na to, da živi drug ob drugem in drug od drugega... Po sebi umemo je, da kljub temu obstojajo še različne difference iz polpretekla dobe, ki se morajo v znamenju kompromisa urediti na dobrohoten način in nobene tajnosti ne izdajemo, če javno izpovemo, da se je v tem pogledu storilo vse in dalo izjave, ki morejo in morajo zadovoljiti vsakogar kadarkoli, bodisi na eni ali na drugi strani. Kdor pa ima še kak nepravilnan račun, za tega volilni dan gotovo ni pravo torišče, temveč edina možnost urediti obstoječe difference v možnem in odkritosrčnem nastopu s pripravljenostjo v srca, ki se z eno besedo in eno kavalirsko gesto udeležiti ter spravi take manjše končevanje sveta. Gotovo je, da morejo taka dejstva izvršiti samo ljudje, ki ne nosijo večnega srda v svojih srcih ki vedo, da ni rešitve v medsebojnem ugonabljanju, temveč v mirni stvarni debati, ki vnaprej izključuje kakršnokoli krivico... Vse govori za to idejo, ki vnaprej izključuje kakršnekoli osebne ambicije in osebna maščevanja ali razračunavanja pri občini, kamor spada edino spás in blagodat naš vseh in gospodarske udeleževanje ne glede na sloj, stranke in osebnosti... Na čelo občine je zapisano, da so tamkaj politika in osebnosti izključene... Apetitamo na vse pobornike nasprotnih misli, naj priznajo kranjskemu meščanstvu z volilnim bojem in kakršnimkoli razvemanjem strasti in ma poklonijo oni od vseh tako željni mir, ki nas povede v lepše čase medsebojnega sožitja...« — Kako lepo done te strune! Toda... Izkušnja nas uči, da so nas nasprotniki še vedno prevarili, kadar so nam tako lepo govorili, da nam je bilo kar mlo okrog srca. Zato pozor in previdnost, zakaj Danajceev se je bati in naj prinašajo tudi darila!

O kmetski kulturi

»Narodno kolo«, glasilo Adama Pribečeviča, priobčuje članek »Seljačka kultura«, v katerem izvaja med drugim: »Mi kmetje si moramo sami sebi povedati resnico v obraz. Dovolj nam drugi lažejo in nas varajo. Najpove si moramo priznati, da je naša kmetska kultura še slaba in nerazvita, da je nam treba še mnogo znanja in izobrazbe, najbolj pa lastnega kmetskega mišljenja in kmetske zavesti. Brez izobrazbe ne morejo obstojati ne vas, ne družba, ne država. Kultura človeštva stalno napreduje. Ako bi nazdovela in se vračala na staro, bi propadala. Kultura napreduje samo, ako se širi, ako dviga one, ki so ostali. Zato je tudi naš kulturni napredek samo v tem, ako se dvigne kultura vasi, njena pismenost in izobrazba, njeno gospodarstvo in zdravje. Izobrazba je kot neki cvet kulture. Cvetje je vseh vrst, je tudi smrdljivo, škodljivo in brezkorisno. Toda res je tudi to, da ni učenca brez učitelja, da ni znanja brez inteligence. Samo inteligenca mora izvrševati svojo dolžnost in služiti narodu in njegovi kulturi. Brez inteligence, ki ima razne poklice in službe, ne more biti kulturnega napredka, ali vsi ti poklici in vse te moči morajo služiti narodu in njegovemu blagru.«

Majniški izlet

SK Planine

Tržič, 8. junija, r. Znamo sportne družbe SK Planina je privedlo danes za svojo najboljšo in izbrano članico majniški izlet. S tremi velikimi avtobusi se je dvajset peljalo v Gorenjske 120 članov SK Planine v štajerske kraje. Objekti bodo predvsem Maribor, Celje. Ploj in morda tudi nekatero kraje v Slovenskih goricah. Inokoli so se dobro založili z jestevinami, ker se ne bodo ugnili mnogo ustajati. Gre za neke posebne vrste sportni lov, za katerega so se že dolgo pripravljali in bo predvsem na prireditve generalno preizkušnjo za bodočo nastope v večjem obsegu. Spokoma se jim bo pridružilo še več avtobusov štajerskih planincev. O poteka in izidu tega izleta bodo naslednje dni objavili.

Predsednik poljske republike Moscicki na obisku v Bukarešti

Poljska in Rumunija želita v tesnem sodelovanju služiti učvrstitvi miru

Bukarešta, 8. junija, r. Včeraj dopoldne je prispel predsednik poljske republike Moscicki v spremstvu zunanjega ministra polkovnika Becka na uradni obisk v Bukarešto. Sprejet je bil z največjimi častmi. Na kolodvoru so ga pričakovali kralj Karol, prestolonaslednik Mihael, vsi člani vlade, diplomatski zbor, generaliteta, senatorji in poslanci ter mnogi drugi odličniki. V svečanem sprejemu sta se nato kralj Karol in predsednik Moscicki odpeljala na dvor. Ob 11. dopoldne je bila prirejena velika vojaška parada nato pa svečano kosilo na dvoru. Pri tej priliki sta kralj Karol in predsednik Moscicki izmenjala pomembne zdravice.

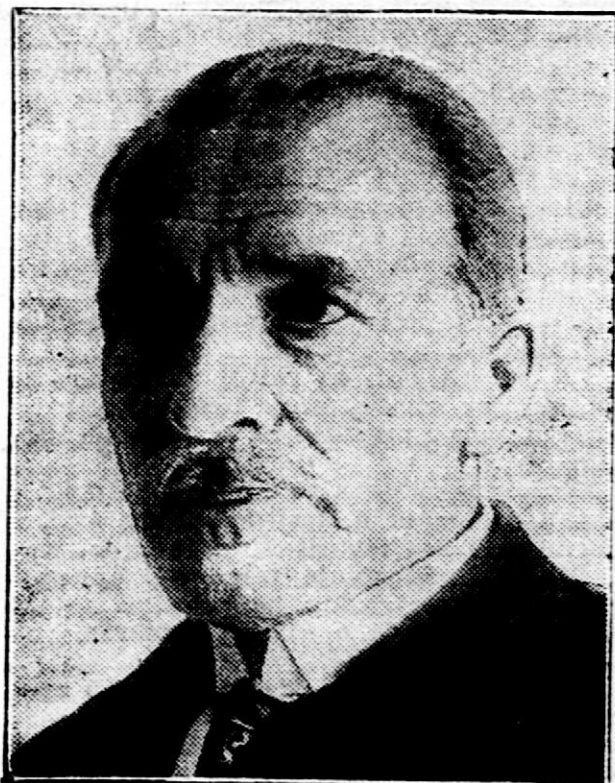

Govor kralja Karola

Kralj Karol je v svojem govoru izvajal med drugim:

Vaš obisk pada ravno v čas, ko posebno vsi čutimo potrebo mednarodne vzajemnosti in torej tudi potrebo po utrditvi vezi med našima dvema državama. S svojim defenzivnim značajem morajo te vezi še ojačiti naš trud, da bi se utrdil mir v svetu. Samo politika brez sledov sovražnosti in strahu lahko na temelju pogodb prepreči vse napadalne poskuse in na ta način zavaruje mir. V tej smeri se razvija rumunska politika in ko utrjuje vezi, ki nas vežejo, utrjuje s tem tudi že vezi, ki jo v najlepši harmoniji vežejo z drugimi prijateljskimi državami in vse to tvori nerazrušljiv nasp proti motilemu miru.

Te zveze in ta prijateljstva so v popolnem skladu z duhom, ki preveča veliko človeško ustanovo. Vaš obisk me spominja na obisk pokojnega maršala Pilsudskega, ko je obiskal mojega pokojnega očeta. Nepozabni maršal je tedaj prinesel mojemu ljubljemu očetu pozdrav Poljske. Bila sta ustanovitelja naše zveze in po božjo moramo hraniti spomin naju. Toda naš prijateljstvo ne sloni samo na času, ko se je Poljska obnovila, ampak je treba seči nazaj v zgodovino. Moč in sila našega zavezništva pa ni samo v moдрosti naših dveh narodov, ampak tudi v iskrenem prijateljstvu, ki naše dve državi veže.

Govor predsednika Moscickega

Predsednik republike Moscicki je odgovoril s temi besedami:

Ko odgovarjam Vašemu veličanstvu, želim tudi sam izraziti, da sem vesel, da lahko s svojim obiskom ponovno potrdim ozke vezi, ki vežejo naši dve državi. V tem svečanem trenutku se spontano spominjam preteklosti in pokojnih poglavarjev naših dveh držav, pokojnega kralja Ferdinanda in pokojnega maršala Pilsudskega, ki sta s svojim delom ustvarila zvezo med Poljsko in Rumunijo, ki je nato postala eden bistvenih temeljev za splošno ustaljenost v Evropi. Od tedaj je preteklo že več kot 15 let in dogodki niso oddaljili obeh narodov. Obratno, oba naroda sta še razširila to sodelovanje na druga polja svoje delavnosti. Pod temi vidiki lahko Rumunija in Poljska mirno gledata v bodočnost in si lahko potrdita znaten napredek na gospodarskem in kulturnem polju. Toda obe se tudi zavedata, da je varnost države absolutni predpogoj za uspešen notranji razvoj. Toda to varnost je treba organizirati najprej z lastnimi silami in v tem je razlog za globoko spoštovanje napram vojskam obeh držav. Drugi temelj varnosti je pogodba, ki veže Rumunijo in Poljsko in ki je bistveni element ravnotežja in miru v tem delu Evrope. Čustva, s katerimi poljski narod spremlja vaše uspehe, so dokaz, kako je zveza med našima državama zasidrana v srcu poljskega naroda. Velike simpatije do rumunske dinastije in rumunskega naroda so se izkazale že ob zadnjem obisku prestolonaslednika princa Mihaela v Varšavi. Toda to se vidi tudi v navdušenju, s katerim vsa Poljska spremlja moj sedanjí obisk v Rumunijo.

Ze 30 smrtnih žrtev napada na »Deutschland«

Gibraltar, 8. junija, AA. (DNB) Številjo zaradi napada na nemško oklopno križarko »Deutschland« umrlih nemških mornarjev je naraslo na 30. Neki mornar je namreč podlegel ranam v tukajšnji bolnišnici.

Nove senzacionalne aretacije v Moskvi Včeraj je bil aretiran tudi šef sovjetskega letalstva, napovedujejo pa tudi aretacijo maršala Blücherja

London, 8. junija, z. Današnji listi poročajo iz Moskve, da je bil nenadoma odstavljen sedaj tudi šef sovjetskega vojnega letalstva Ivan Aksnis, ki je bil eden najuglednejših organizatorjev sovjetske obrambe in ki si je bil pridobil izredne zasluge za organizacijo sovjetskega vojnega letalstva. Očitajo mu, da je rovaril proti Staljinovemu režimu ter da je snoval razne zarotniške krožke, želel izvršiti v danem trenutku državni prevrat. Ker pa je zelo popularen in bi utesnil proces proti njemu izzvali veliko nezadovoljstvo, ga bodo brez

obsodbe izgnali v Sibirijo. Stalin je tudi strogo zabranil, da bi ga umrtili. Prav tako se zatrjuje, da bo prihodnje dni aretiranih še več uglednih sovjetskih vojaških odličnikov, med njimi tudi več uglednih sovjetskih vojaških odličnikov, med njimi tudi eloviti general Blücher, organizator sovjetske obrambe na Daljnem vzhodu. »Daily Mirror« poroča, da je v zvezi z aretacijami zadnje dobe prišlo v raznih krajih do krvavih nemirov in napadov na podružnice GPU.

Konferenca dela v Ženevi Minister Cvetković o javnih delih v Jugoslaviji

Ženeva, 8. junija, AA. Včeraj popoldne je zasedal odbor za javna dela. Na seji je govoril kot prvi delegat Jugoslavije minister socialne politike Dragiša Cvetković. Naglasil je, da je bila naša država prijeljena, da poskrbi za zaposlenost na ta način, da zaposli široko ljudsko plast delavstva. Toda to delo je slo skozi razne dobe. Najprej so se izvajala razna kraljeva dela z manjšimi stroški. Leta 1935 pa je nastal v tem oziru preobrat. Tedaj se je za javna dela doobčila vsota ene milijarde in izvajati so se začela dela splošnega državnega značaja. Vse to je moralo pospešiti oživiljenje gospodarstva. Sedanjí položaj na delavskem polju, ki pomeni napredek napram letom krize, je posledica te politike javnih del.

Zastopniki kračanskih delavskih strokovnih zvez so protestirali proti navzočnosti zastopnikov sovjetskih delavskih organizacij na mednarodni konferenci del v Ženevi. Sovjetsko delavsko delegacijo vodita Jegorov in Sibol. Protestna spomenica opozarja konferenco, da v Rusiji ni svobode za strokovne zveze. Njihov protest pa je bil zavrnjen.

Zatiranje nezaposlenosti v Ameriki

Washington, 8. junija, AA. Reuter: Poljska zbornica je sprejela zakonski predlog o javnih delih še za dve leti. Ta zakonik načrt naj zmanjša brezposelnost v USA.

Povratek Nj. V. kneza Pavla v Beograd

Ljubljana, 7. junija, r. Nocoj ob 21.39 je na povratku iz Kranja v Beograd potoval skozi Ljubljano Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Dvorni vlak je videl iz Kranja ob 21.02. Ker gre za zasebno potovanje kneza namestnika, na kolodvoru v Ljubljani ni bilo nikakega sprejema. Navzoči so bili samo zastopniki varnostnih oblasti in železniške direkcije.

Občni zbor

»Branibora«

Ljubljana, 8. junija V nedeljo dopoldne je bil v sejni dvorani Kmetijske družbe redni občni zbor osrednjega društva Branibor. Zborovanje je otvoril predsednik dr. Novak in pozdravil zastopnike naših nacionalnih organizacij. Navzoči so bili zastopniki Narodne odbrane, Družbe sv. Cirila in Metoda, narodno-obrambena odseka gorenjske sokolske župe, Jugoslov. učiteljskega združenja, Saveza jugoslov. emigrant. združenja, Kluba koroških Slovencev, Sedejave družine in Slovenske straže. Zastopano je bilo tudi naše narodno ženstvo.

Predsednik je orisal položaj naših rojakov v tujini. Javnost bi morala obračati nanje večjo pažnjo. Naše vezi bi morale biti trdnješe in bi tudi naša številčna moč bila drugačna kakor jo pa kaže statistika. S tesnejšimi stiki bi uspešneje kljubovali pritisku tujine. Smatra nujno potrebno ustanovitev stolice za proučevanje narodnih manjšin na naši univerzi.

Iz poročila tajnika dr. Dekleve posnemamo, da se ni po osebohoditvi skoraj ničesar storilo za zacementiranje ran, iz katerih krvavi naš narod. Naši narodni sovražniki pa so uspešno delovali in razpolagali z bogatimi sredstvi. Da bo naše delo uspešno, mora biti koordinirano sistematično, enotno, zato je po potrebna ustanovitev Narodnega obrambnega sveta. Pri blaginjskem poročilu smo čuli, da deluje društvo s skromnimi sredstvi čim bolj racionalno in v vlaga denar res plodonosno. Pregledniki so predlagali razrešnico, nakar so sledili referati iz Koroške, Julijske Krajine in Gradišanske.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik dr. Fran Novak, podpredsednik dr. Rudolf Krivic, II. podpredsednik dr. Jože Bavdek iz Celja, odborniki: Vekoslav Iskra, viš. fin. svetn. Josip Mozetič dr. Martin Gorjanec, prof. Luka Kramolec, dr. Lavo Čermelj, Mira Engelmanova, Avgust Pertot in dr. Branko Vrton. Revizorji: inž. Janko Mačkovec, dr. Josip Hebein in dr. Julij Fellacher.

Predsednik se je zahvalil za vse naravete in pobude ter zaključil uspešni občni zbor.

Tudi dr. Hodža obišče Bukarešto

Praga, 8. junija, z. Uradno poročajo, da bo ministrski predsednik dr. Milan Hodža na povabilo rumunskega kralja dne 13. junija uradno obiskal rumunsko prestolnico. Pri tej priliki bo vrnil obisk rumunskega ministrskega predsednika dr. Tataresca, ki je letos spomlad obiskal Prago.

Curih, 8. junija, Beograd 10, Pariz 19.505, London 21.60, New York 437.875, Bruselj 73.76, Milan 23.075, Amsterdam 240.80, Berlin 175.30, Dunaj 81—81.80, Praga 15.26, Varšava 82.90, Bukarešta 3.41.

HARRY BAUR in ROBERT LYNEN v velikem filmu po romanu Julesa Renarda

NEZAŽELJENI SIN

Radošni in brčkasti v življenju malega fantiča, katerega edina krivda je ta, da živi.

PREMIERA tega filma pride v KINO UNION

Vzorno stanovanje dandanes

Zveza gospodinj je priredila na velesojmu po načrtih arhitekta Mesarja lepo razstavo „Vzorno stanovanje“

Ljubljana, 8. junija. Stremiljenja po ureditvi ter prilagoditvi doma potrebam sodobnega človeka smo krstili: stanovanjska kultura. Človek zdaj sicer ni tako neločljivo zvezan s stanovanjem, kakor v dobi, ko je bila še družina središče življenja, ko je bil človek tako rekoč individualist v socialnem pomenu besede, vendar — če ne predvsem — vplivajo razmere v vseh stadijih na razvoj stanovanjske kulture. Dom ni več središče izživljanja posameznikov, a je še vedno dom, kjer preživimo najmanj pol življenja. In če preživimo v stanovanju manj časa, zahtevamo od njega tem več ugodnosti. Zahtevamo, da je pripravljen na sklad s socialnimi, gospodarskimi, človeškimi, to je naloge arhitekta, ki mora združiti lepo s koristnim pri rešitvi vprašanj notranje arhitekture.

Takšno rešitev vidimo na velesojmu na razstavi „Vzorno stanovanje“, ki jo je priredila Zveza gospodinj po načrtu arhitekta Mesarja. Takoj je treba povedati, da pri tej razstavi ne gre za razstavo pohištva, temveč nam hočejo prireditelje pokazati, kakšno naj bo stanovanje sploh. Zato je razstava razdeljena na dve, ki nudijo povsem iluzijo stanovanjskih prostorov, in sicer na kuhinjo, kmetko sobo, delovno sobo, gospodarno, kopalnico, dandaneslo in otroško sobo, skoda, da ni prostora še za zakonsko spalnico.

Potrebno je, da vaš predvsem opozorimo na racionalno izrabo prostora. Največ zanimanja budi pri gospodinjah seveda kuhinja. Gospodinj imajo rade prostore kuhinje, kjer se lahko gibljejo po mili volji, ohranijo, kjer se tudi morejo „gibati“, ko nimajo nikdar ničesar pri roki. Dandanes, ko mora arhitekt zelo varčevati s prostorom v točrtini razdelitvi, je se posebno potrebno racionalizirati kuhinjski obrat. Gospodinj sicer vedo vse same najbolje, zato je težko začeti učiti „skrivno“ vodo. Vendar pa mislimo, da se z ureditvijo kuhinje, kakršna je prikazana na razstavi, gospodinj strinjajo, saj je razstava vendar prirejena pod njihovim okriljem. V tej kuhinji, ki sicer lahko ostane marksomsku dandanes le vzor, — je vse na svojem mestu. Kredence je urejena tako, da ima vsa vrsta in orodje določeno svoje mesto. Tako je gospodinja vprav pripriljena, da se drži potrebne reda. Stedilnik je za kurjavo s plinom. Umivalnik ima tekočo toplo in mrzlo vodo z gretcem na plin.

Pohvaliti je treba, da je na razstavi tudi kmetka soba, kajti naši meščani so v splošnem preveč „nobli“, da bi znali ceniti prijetno domačnost takšne sobe. Obiskovalci se radi del časa zaustavljajo v delovni sobi, ki je opremljena s pisalno mizo, knjižno omaro in couchem. Naštevaje kosov pohištva nam ne pove nič, če si sobe ne ogledamo. Na razstavi sami se nam namreč odkrije skrivnost prijetne opremljene sobe, ki sama vabi k delu in po delu k počitku. Prijetnost te sobe je v njeni

enostavnosti; prevleka na couchu in stolu je iz ročno tkane, posebno kompaktne, ga blaga. Kdo bi mislil, da je tudi to domači izdelek tkalnice J. Medvede pod Rožnikom! Posebnost na tej razstavi je tudi volnena preproga iz iste tkalnice, kakršne doslej v Ljubljani še nismo poznali. Preproga je tkana iz nebarvane, surove volne. Lepa, topla in poceni je tako, da lahko izpodrine navadne preproge.

Damska soba iz svetlega pohištva je tudi zelo prijetna in enostavna. Tudi tu vidimo, da je dandanes vse tem lepše, čim enostavnejše je. Pohištva ni mnogo: postelja, tridelna omara — precej nizka in povsem gladka, — toaletna miza brez potrebnih predalov — in že smo našli vse glavne kose. Pozornost budi zlati postelja, ki je tapetirana znotraj ob koncih, da v postelji ne zadenete z glavno in ne z nogami v les.

Pohištvo v otroški sobi je iz mehkega lesa in belo pleskana. Arhitekt gleda tudi pri otroškem pohištvi na lepoto, enostavnost in praktičnost. Mamec ali vzgojiteljica pa mora skrbeti, da se otroci navadijo varovati svoje pohištvo, ki je občutljivo, ker je iz mehkega lesa. — Mizarska dela na tej razstavi: I. Repše in Tomšič.

Razstavi „Vzorno stanovanje“ je priključena tudi mala razstava pletenin in propagandni razstavi mestne planine in elektrarne. Vendar je „Vzorno stanovanje“ po prostoru in ureditvi zaključeno samo zase ter je tudi v celoti kakor v posameznostih arhitektonsko zaokroženo.

Krasen umetni kamen

Če prideš na velesojm se boš gotovo pomudil pred bogato razstavo krasnega umetnega kamna ob glavni poti sredi velesojmca. Ze stari Rimljani in tudi Francozi pod Napoleonom so polagali veliko pozornost na notranjo opremo stanovanjskih prostorov iz dekorativnih in zdravstvenih razlogov. Stensko oblogo so začeli prvi izdelovati Italijani in oni so bili prvi, ki so jeli že pred stoletji pokrivati tla v stanovanju z umetnim kamnom, da se prepreči zalega mrčesa in olajša saženje. Pri nas smo bili do zadnjega navezani v tem pogledu na tujo industrijo in smo uvažali večinoma keramične in Klinker plošče. Nedavno je bila pa ustanovljena tudi pri nas ta industrija, dobili smo tovarno „Alpeko“, ki je letos prvič razstavila svoje lepe izdelke na ljubljanskem velesojmu. Ta industrija ne izdeluje samo plošč za notranjo oblogo zgradb, temveč tudi za fasade, vrtove hodnike, za posebne kolesarske ceste, pa tudi razne druge izdelke iz umetnega kamna, tako stopnice, kavarniške mize, police za okna, vaze, mize pomivalnice za kuhinjsko posodo itd. V tovarni so zaposleni samo domači delavci, le inštruktor je zaenkrat še iz inozemstva. Na velesojmu razstavljeni izdelki kažejo, da bo podjetje v polni meri kos svoji nalogi.

tež planinski točki kar stalno naselili, saj se je pred dvema leti že govorilo o tem, da hočejo nekje Zagrebčani zgraditi na Sv. Planini planinski hotel, pa jih je prehitel g. Počivavšek, lastnik novega hotela Sv. Ane. — V naši dobi pa je bilo v nedeljo dolgočasno. Ulice in ceste kakor izmurne. Sele proti večeru so nekoliko oživele, zlasti pa ponoči, ko so se izletniki vračali. Edino športna mladina je ostala v dofini, ker so igrali Amaterci proti SK Ljubljani, toda še ta tekma je bila slabo obiskana. Sploh je sedaj na poletje, ko mladina sleherni sotočni nedeljo zapušča zakajne rudarske revirje in odhaja v planine, zanimanje za nogomet stopilo v ozadje.

II. sklepna produkcija šole GM

Ljubljana, 8. junija. Tudi večeršnja produkcija šole Glasbene Matic je bila slabo obiskana, čeprav bi zaslužili mladi pianisti, ki so poleg dveh violinistov, sopranistke in mladinskega godalnega orkestra podali obširen spored večje pozornosti od strani občinstva. Program, ki je bil v celoti dobro in pestro sestavljen, je bil pod vodstvom g. Verbič-Štrkljeve. Hrasovčeve, Vogelnikove,

Zarnikove, Wistinghausnove, Sivica, Ivančiča in Jeraja skrbno pripravljen in z malimi izjemami dobro podan. Skladbe so bile na splošno v pogledu tehnike in vsebine učencu primerno izbrane, pa tudi literaturna, ki se ne odlikuje po bog ve kalniški kvaliteti, je bila vsaj z okusom izbrana. Učenci gg. Zarnikove, Vogelnikove in Sivica so pokazali tehnično in muzikalno v enaki meri oblikovano igrjo, mala Valentina Kovačeva (prof. Sivica) je odigrala svoje tri komade z vzorno preciznostjo tehnike in izraza. Naloga mlade sopranistke je bila vsekakor pretežka; ni ji bila ne tehnično ne muzikalno kos (čeprav je Hil-dachov »Godec« »limonada« kakor pravimo v žargonu, kateri se tudi Gounodova sladkobna meditacija na Bachov preludij močno približuje). Skoda bi bilo lepega glasovnega materiala, če bi se se naprej kvaril s takimi nedozorelimi nastopi.

Mladinski orkester je pod vodstvom g. prof. Jeraja odigral Bendovo simfonijo v b-duru, očarljivo delce pri nas malo znane češkega mojstra predklasičnega humorja in gracije, dobro zlasti v pogledu karakteristične sloga. Tudi ostale točke sporeda so bile, kakor sem že gori omenil, dobro podane: tako da je nudila produkcija jasno sliko višine šole Glasbene Matic.

Banovinski uslužbenci in vpokojenci

Na občnem zboru svojega društva so zahtevali izboljšanje svojega gnetnega položaja

Ljubljana, 8. junija. V nedeljo 6. t. m. je bil v dvorani OUZD drugi redni občni zbor Društva banovinskih uslužbencev in vpokojencev dravske banovine v Ljubljani. Zboru je prisostvovalo nad 400 delegatov, ki so zastopali nad 1200 članov. Zbor je vodil društveni predsednik višji finančni inšpektor Joža Pirc. Zborovanju je prisostvoval zastopnik banovinskih uslužbencev inšpektor Katavič iz Splita, ki je bil iskreno pozdravljen. Predsednik je v svojem poročilu orisal težak položaj banovinskih uslužbencev, katerih prejemki so zaradi trikratne redukcije tako zmanjšani, da je ogrožen njihov obstoj. Omenjal je socialno akcijo, ki jo je uvedlo društvo, da vsaj deloma omili njih položaj. Iz poročila g. Mihe Grande je razvidno, da šteje društvo nad 1200 članov, ter da je opravljalo v redu svoje naloge. Banovinski poročilo je podal g. Valentin Pogačar. V imenu nadzorstvenega odbora je poročal rač. inšpektor g. Juvanc Albin, na katerega predlog je občni zbor soglasno sprejel razrešnično odločbo.

Sledila je obravnava o ustanovitvi socialne ustanove Samopomoč banovinskih uslužbencev in vpokojencev dravske banovine, reg. pomožna blagajna. Poročal je o predlogu za pravila in namenu nove ustanove g. Miha Grande. S pomočjo te ustanove bi si banovinski uslužbenci uredili medsebojno vzajemno pomoč v primeru smrti. Po dveh urah obravnave so bila soglasno sprejeta pravila, ter so bili določeni v prvo načelstvo: Božič Jernej, višji finančni svetnik, ing. Porenta Josip, višji tehnični svetnik, dr. Bano Milan, banovinski sekretar, Zolakar Vladimir, arhivski uradnik, Granda Mihael, računski uradnik, Keržin Ivan, banovinski služitelj in Lovce Josip, ekonomski uradnik.

Pri volitvah v novi društveni odbor je bil soglasno izvoljen za predsednika ponovno in z navdušenjem g. Joža Pirc, višji računski inšpektor, v ožji odbor pa Miha Granda, Ivan Kržin, Stanke Kosmač, Valentin Pogačar, ing. Ferdo Janežič in ing. Primož Simončič. Izvoljeni so bili tudi namestniki in širši odbor.

Soglasno so bili sprejeti naslednji samostojni predlogi: 1. Javni uslužbenci vsi vrst preživljajo v današnji dobi najtežje dneve. Ponovno zreducirani prejemki ne zadostujejo niti za kritje najnujnejših dnevnih potreb. So javni uslužbenci, ki prejema za petletno rodbino z ženo vred komaj po 800 včasih celo še manj plače. Vse kategorije in vsa zvanja v vrstah javnih uslužbencev so tako slabo plačani, da družinski očete s skrbjo gledajo v bodočnost. Zadovoljenost se čedalje bolj veča. Kredit in ugled javnih uslužbencev pada. Občni zbor ugotavlja, da so javni uslužbenci, ki so včasih plačani slabše, ko navadni delavci, za katere predpisuje zakon minimalne mezdne.

Znižanje prejemkov se odraža v vseh vrstah banovinskih uslužbencev dravske banovine.

Zato prosijo banovinski uslužbenci, zbrani na svojem II. občnem zboru, g. bana dravske banovine, naj posreduje pri centralnih oblastih v Beogradu, da se nam čim prej povrne tisti prejemki, kakor jih je v minimalnih merah zajamčil zakon o uradnikih iz leta 1931. Ugotavljamo, da so bili ti prejemki odmerjeni že tako, da so se z njimi komaj krile dnevne potrebe. Glede na sedanja dražinja ki z ozirom na gospodarsko in trgovinsko konjunkturo čedalje bolj raste, pa tudi ti prejemki ne bodo zadostovali.

Upravni odbor naj predloži g. banu to prošnjo.

2. Dejstvo je, da mnogo banovinskih uslužbencev ne more napredovati v roku, ki jim je po zakonu zajamčen. Vsako nepravdo napredovanje predstavlja glede na zelo znižane prejemke ponovno znižanje. Pravdočasno napredovanje pa more za jamčiti samo dovoljno število mest višjih zvanj.

Zato prosijo banovinski uslužbenci zbrani na svojem II. rednem občnem zboru 6. VI. 1937 g. bana, da blagovolji ugoditi, naj se pri sestavi banovinskega proračuna vneso vedno večje število novih mest višjih zvanj. To pa ne samo po stvarni potrebi, temveč zlasti iz oziroma bodoče sistemizacije mest, kakor jo predvideva zakon o uradnikih.

S tem v zvezi prosimo tudi, da blagovolji g. ban odrediti, naj se čim prej izda uradni seznam vseh banovinskih uslužbencev dravske banovine (šematizen), iz katerega bo razvidno vsakotno stanje in zvanja vseh banovinskih uslužbencev. Tako bodo mogli upravičenci razvideti ali jim je podana možnost napredovanja, odnosno prehoda v višjo skupino.

3. Podpisani Maček Janez, banovinski cestar iz območja cestnega odbora ljub-

ljanskega, predlaga sledeče samostojne predloge:

a) Bolniška preskrba banovinskih cestarjev je nezadostna, ker jim nudi samo pravico do brezplačnega zdravljenja v javnih bolnišnicah. Radi tega naj se naprosi kraljevska banska uprava, da omogoči banovinskim cestarjem zdravljenje pri banovinskih okrožnih zdravnikih, ter se jim v tem slučaju preskrbi brezplačna zdravila.

b) Z uredbo o službenih razmerjih cestarjev je za cestarje določen delovni čas, ki traja najmanj osem ur na dan. S poznjejo okrožnico banske uprave je bil ta čas za določeno dobo let podaljšan na deset ur. Kraljevska banska uprava naj se naprosi, da uvede splošno za vse cestarje osemurni delavnik. V slučaju elementarnih neugod so pa cestarji itak dolžni delati preko predpisanege časa. Osemurni delavnik so dosegli tudi gradbeni delavci, s katerimi se lahko primerjajo cestarji.

c) Službeni prejemki banovinskih cestarjev so bili tako reducirani, da znašajo danes najnižji din 541 in najvišji din 812. Poleg tega pa morajo plačevati še 5% oziroma radi doplačila za prejšnja leta celo 10% v podporni sklad. Radi tega se kraljevska banska uprava naproša, da pokrene pri ministru za gradbe, da spremeni to zadnjo uredbo in zagaruje cestarjem prejemke, s katerimi bodo mogli vzdrževati svoje rodbine, oziroma, da skuša v svojem delokrogu, odnosno v banovinskem proračunu predvideti potrebne kredite v to svrhu v obliki terenskih dokladov.

d) Uslužbenci, nastavljeni po službeni pragmatiki, so dosegli vozne olajšave. Teh voznih olajšav so deležni tudi železniški delavci, vsled česar je upravičena zahteva, da se tudi cestarjem prizna vozna olajšava, vsaj za določeno število voženj. Pri tem ugotavljamo, da so banovinski cestarji istotako javni namestenci, sicer nameščeni na podlagi zakona o uradnikih, ampak po uredbi, ki jo je izdalo ministristvo na podlagi zakona.

Pri slučajnostih so zastopniki posameznih okrajev iznašali svoje težnje, ki jih bo upravni odbor predložil na merodajnih mestih.

Ob koncu občnega zbora se je prijavil k besedi zastopnik g. inšpektor Katavič v imenu splitskih tovarišev, ki je izrazil veselje, da prisostvuje tako veličastnemu zborovanju slovenskih banovinskih uslužbencev, kar priča o njihovi stanovski zavestnosti.

Razveseljivo je bilo, da so občnemu zboru prisostvovali pretežno zastopniki podeželskih uslužbencev, ter tako izpričali svojo stanovsko zavestnost. Občni zbor je zaključil predsednik g. Joža Pirc z zahvalo vsem delegatom, da je zborovanje ohranilo disciplino ter pokazalo, da se članstvo zaveda stanovske discipline in sloga.

Po občnem zboru je bil ustanovljen poseben odsek banovinskih cestarjev, ki ga bo vodil cestar Janez Maček iz Ljubljane — okolič.

Občni zbor je bil lepa manifestacija stanovske zavestnosti in tovarištva vseh banovinskih uslužbencev ter obenem apel na odločujoče činitele za izboljšanje nevarnega gnetnega položaja ter za ureditev še neresenih stanovskih vprašanj.

Ljubavna tragedija

Novo mesto, 8. junija. Včeraj smo na kratko poročali o presretni ljubavi tragediji, ki se je odigrala v Uršnih selih pri Novem mestu. 28-letni posestnik sin Janez Klemenčič je imel ljubavno razmerje z 21-letno Marijo Klobučarjevo, hčerko posestnika iz iste vasi. Fant in dekle sta se nekaj časa dobro razumela, a zadnje čase, ko je prišla Marija s Hrvaškega, kjer je del časa služila, sta se večkrat spila. Klemenčič je postal ne razpoložen, počutil se je nesrečnega in osamljenega. Ničče pa ni slutil, da je v njem dozorel strašen naklep: da napravi razmerje z Marijo tako strašen konec.

V nedeljo je bil Klemenčič na obisku pri sestri Karolini v Cernomlju, zvečer pa se je vrnil v Novo mesto in odšel k trgovcu Janku, kjer je bila Marija v službi. Med kramljanjem mu je trgovec omenil, da bi potreboval drugo jutro kosca in Klemenčič se mu je ponudil. Rekel je, da gre domov po koso in prosil, če sme Marija z njim. Dekle je res odšlo z njim, a namestu domov sta zavila v Jankov sadovnjak. Kmalu sta našla Klobučarjevo Tone in Kulovčev Janez Marijo s prezezanjem vratom v mlaki krvi. Povedala je še, da jo je zabodel Klemenčič z nožem, nato je pa izidnila.

Po strašnem zločinu je Klemenčič zbežal proti domu, kjer je sezul čevlje in vrzel proč suknjič, potem pa pobegnil v bližnji gozd, kjer je skočil v globok to-

mun in utonil. Včeraj jutraj so njegovo truplo potegnili iz vode in ga prenesli v mrtvašnico, kjer je že ležala njegova zaročenka Marija.

Baležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 8. junija, katoličani: Mo-dard.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Condottieri.
KINO IDEAL: Silhuete.
KINO SLOGA: Princessa Casaba.
KINO UNION: Sree podzemeljske železnice

Razstava umetniške in domoznanske fotografije v Japonskem paviljonu.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Garts, Moste — Zaloška cesta.

Izpod sira

Srečno omiko in otlo kažemo različno. Eni se vsekujejo v robce s čipkami, drugi pa kar na tla izpod palca in kazalca. Eni dajmo revežem vbojagane, drugi jih pa podimo od vrat in živimo pse nanje. Vse polno takih primerov bi lahko našli, pa jih ne bomo ker nam ne gre za dokazovanje, temveč za poskakovanje ali namigavanje, če hočete. Kaj bi rekli o človeku, ki pograblji štefan in trešči svojega sosedo po glavi, da mu prebije lobanjo in da se štefan razleti? Ali o človeku, ki pobere na cesti kamen in ga zaluča v sosedovo okno, da mu razbije šipe in še ok, če ga zadene? Rekl bi, da nima nobene srčne omike, da je surovina, podivjanec in kdo ve kaj še. Pa bi se zmotili.

Tudi v razbijanju trdih glav, oken in sedovih oči se zrcali skrta srčna omika, rekli bi globok socialen žut. Saj imamo steklarne in zdravniške, ki morajo tudi živeti. Čim več razbitih šip in štefanov bo, tem več bo v steklarnah dela in tem manj nevarnosti, da ostanejo v njih zaposleni delavci brez zaslužka. In čim bolj se bomo kresali po glavah in očeh, tem bolj bodo služili zdravniški, ker nas bodo morali obvezovati in zdraviti. Časi so pa težki, za služek prede trda skoraj slehernemu izmed nas, zato je prav, da razbijamo in se krešimo, kar skrbimo s tem za zaslužek tistih, ki bi ga brez naše srčne omike in tako globoke socialnega čuta morda ne imeli.

Iz Maribora

— Obrinške zadeve. Po odloku notranjega ministra se prenese sedež občine Pragerske v Črešnjevec. Z istim odlokom se preimenuje občina Zg. Kungola v občino Gor. Sv. Kungola, občina Jurovski dol pa v občino Sv. Jurij v Slovenskih gorah.

— Zupni zlet mariborske sokolske župe. V soboto in nedeljo, dne 12. in 13. t. m. bo v Mariboru zlet mariborske sokolske župe. Prireditelj mora biti prava narodna manifestacija vsega obmejnega sokolstva in številne prijave ter vse priprave nam za to jamajo. Na svečani akademiji, ki bo v soboto zvečer v tujakijem gledališču, bodo nastopili najboljši telovadni oddelki.

— Smrtna nesreča voznika. Ko se je v nedeljo zvečer vračal 40letni delavec Simon Čurič z dvoprepzelnim vozom iz Hoč v Reko, sta se splašila konja. Na nekem ostrmem ovinku je voznik padel z voza v občestni kamen in obeljal v mlaki krvi nezavesten. Ponesrečenca so takoj prepeljali v mariborsko bolnico, kjer pa je nesrečnejši kmalu izdihnil.

— Zrtev noža. V neki gostilni v Slovenski Bistrici so se včeraj spili fantje. Zabliskali so se noži in na bojišču je obeljal 29letni delavec Ivan Fišinger, ki je zadobil 20 vbojilajev. Bil je še pri življenju, dočim je delavec Ivan Juhart bil na mestu mrtve.

— Sokolska pohorska postojanka. Te dni se je vršil občni zbor sokolske stavbe na druge, ki si je nadela nalogo zgraditi na Pohorju sokolski planinski dom. Poročila govore, da je v to svrhu nabrana že lepa vsota preko 135.000 Din in bodo že v nekaj tednih prišli z gradnj. Stroški za novo sokolsko pohorsko postojanko znašajo 250 tisoč dinarjev.

— Planinski orli na Pohorju. Te dni so turisti videli več planinskih orlov, ki so krožili nad Pohorjem. Te ptice so v naših krajih prava redkost.

— Prelovčev vokalni kvintet v Mariboru. V četrtek, dne 10. junija priredi Prelovčev vokalni kvintet, ki ga sestavljajo pet mladih konservatoristov in ki je te dni nastopil s prodornim uspehom v Ljubljani, svoj lastni koncert v mariborskem gledališču.

— Zadržnost šoferske organizacije. Pri Narodno strokovni zvezi v Mariboru so na iniciativno g. Pečnika ustanovili šoferski odsek, ki ima precej obsežen program. Poleg strokovne izobrazbe z raznimi predavanji, ki jih prireja odsek vsaki prvi četrtek v mesecu, bo odsek v kratkem ustanovil svojo zadrugo. Na zadrugi podlagi bo urejena mehanična delavnica in strojno ključavničarstvo, odsek pa bo upravljal tudi lastno benecinsko črpalko. Zadruga pravila so že sestavljena in jih bo šoferski odsek predložil oblastem v odobritev.

— Delavce za v Nemčijo nabirata te dni v Mariboru dva zastopnika posredovalnega urada v Nemčiji. Doslej se je prijavilo že preko 1000 delavcev iz Prekmurja, ki bodo ostali na delu v Nemčiji do leta 1938. Za svoje delo bodo slovenski delavci prejeli poleg hrane in stanovanja 30 do 40 mark mesečno.

— Razstava malih živali v Mariboru. V četrtek dopoldne je predsednik Društva rejcev malih živali g. Uršič otvoril na verandah Unione razstavo malih živali. Pokroviteljstvo nad to zelo zanimivo razstavo, ki kaže lepe uspehe umnih rejcev malih živali, je prevzel narodni poslanec g. dr. Jančič, ki je tudi prisostvoval otvoritvi. Mariborčani zlasti pa okoličani, kažejo za zanimivo prireditelj precejšnjo zanimanje.

— Oheši se je na Pragerskem v svojem stanovanju 53letni železničar Frane Vindič. Ko so svoji odkrili njegov dejanje, je bila vsaka pomoč brezuspešna. Kaj je gnalo moža na vrh, ni znano.

— Pravilnik mestnih podjetij odoben. Te dni je notranji minister potrdil predloženi statut mariborskih Mestnih podjetij. Pravilnik stopi na objavi v Službenih novinah v veljavo.

— Studijska knjižnica. Za dobo od 10. junija do 8. septembra se uvedejo v Studijski knjižnici nedelne uradne ure kakor v ostalih mestnih uradih. Čitalnica bo v tem času zaprta, knjige pa se bodo izposojevale dvakrat tedensko: vsako sredo od 8. do pol 13. in vsako soboto od 8. do 12. ure. Eventuelne želje glede uporabe knjižnice v znanstvene svrhe naj se javijo razstavitelju.

FRANC LEDERER in FRANCISKA DEE v romantičnem in jako zabavnem filmu

PRINCESA CASABA

Romantična ljubezen, razkošje, duhovitost in veselost tega filma bo navdušila vse občinstvo.

PREMIERA danes v kinu SLOGI

Odkritje za rimskim zidom

Ljubljana, 8. junija. Za rimskim zidom med Murnikovo in Snežniško ulico urejujejo delavci mestnega vrtnarstva park. Tudi ta park bo urejen kakor za zidom med Gorupovo in Murnikovo ulico (ob tehniški srednji šoli). V ta namen morajo odkopati ob zidu zemeljski nasip in zravnati teren. Vzdož parka bo držala sprehajalna pot; ob nji pa bodo gredce, zasajene z okrasnim grmičevjem. Pri odkopavanju nasipa za zidom: približno sredi dolžine novega parka, so odkopali ob stražnem stolpu, kakršnih je v rimskem zidu več, lepo prebrano in zloženo obdelano kamenje iz rimske dobe in rimsko opeko. Zakopano je bilo v podolžni jami. Vse kaže, da so zakopali gradivo v novejšem času. Odkrili so ga ob zidu, kjer ga popravljali, ga zbrali in shranili. Zato spravljajo starinsko kamenje, ako je kaj prida, ko ga odkopujejo. V mestni pristavi, odkoder ga razvažajo na mestna stavbišča, ko ga potrebujejo. Prejšnje čase so pa torej spravljali kamenje bolj »skrbno«, kakor kaže to odkritje.

O najdbi bi ne bilo treba govoriti, ko bi ne odkopali izredno mnogo kamenja, ki je vse obdelano. Kolikor se lahko presodi na prvi pogled brez merjenja, je odkopanege okrog 15 kub. metrov kamenja. Opeke, dobro ohranjene, je okrog kub. meter. Med kamenjem je največ zelo mehkega peščenjaka, ki so ga uvažali od zelo daleč, ker ga ni nikjer v bližini Ljubljane. Uporabljali so ga za centralne kurjave. Zelo lepi so kosi obdelanega apnenca, velikih vencev, ali morda močnih podstavkov. Med kamenjem je tudi nekaj kosov okroglih stebrov in kapitel iz krasnega belega marmorja. Toliko obdelanega kamenja iz rimske dobe nedvomno pri nas še ni bilo odkritega hkrati. Po obdelavi in samem gradivu bi lahko sklepali, da je bil le tega kamenja sezidan tempel.

Posebno pozornost pa zasluži tudi odkritje temeljev velike hiše iz rimske dobe, približno 15 m daleč od rimskega zidu, sredi dolžine parka. Temelji tvorijo pra-

vokotnik z dolžino okrog 16 m in širino okrog 3 m. Pravokotnik dele prečni zidovi na 5 prostorov. Dva prostora zavzemata površino dandanašnjih sob. Temeljev niso povsem odkopali. Globlje v zemlji se še razširijo. Med zidovjem niso našli nobene posebnosti. Morda se še kaj skriva v zemlji, a pri nas ni nikogar, ki bi se posvečal raziskavanjem takšnih odkopnin.

Planinski praznik na Mrzlici

Trbovlje, 7. junija. Ze dolgo let na Mrzlici ni bilo zbranih toliko ljudi kakor včeraj. Pravijo, da jih je bilo nad 3000. Ze v soboto popoldne in vso noč od sobote na nedeljo so v večjih in manjših skupinah odhajali tja, iz naših dolin na to prijetljivo našo planinsko postojanko, največ pa jih je odšlo v nedeljo jutraj. Veliko jih je prišlo tudi iz drugih oddaljenjših krajev, da se navdijo lepot naših planin, saj pa je bil tudi prelep solnčen dan, kakršnega v letošnjem letu še ni bilo. Na Mrzlici je bilo že v zgodnjem jutru kakor v kekem mraviljšu, ki se je umirilo šele proti 10. uri, ko je bila pred domom služba božja, nato pa blagoslovitev novega vodovoda, ki ga je lani zgradila naša agila požružnica SPD, ki je to prireditelj tudi organizirala. Mnogi, ki se doslej niso zavedali, kaj pomeni bistra studenčnica vrh Mrzlice, napeljana v velik rezervar nad planinskim domom, so šele v nedeljo spoznali, kaj pomeni sveža planinska voda za zdrave izletnikov poleg solca in zraka. Po blagoslovitvi vodovoda, so se množice do večera zabavale v lepi planinski naravi, zvečer pa so se veselo razporežene razkropile na svoje domove.

Tudi druge naše planine so bile v nedeljo dobro obiskane. Sv. Planina je imela sicer nekoliko manj izletnikov kakor ob drugih nedeljah, to pa zaradi slavnosti na Mrzlici, vendar pa zvesti prijatelji Sv. Planine tudi tokrat niso izostali, zlasti iz Zagrebčani, ki jo skoraj sleherni nedeljo naskakujejo in ki bi se menda najraje na-

DNEVNE VESTI

— Zveza slovenskih zdravnikov je imela v soboto in v nedeljo v Pragi posvetovanja, k. so se jih udeležili tudi zastopniki Jugoslavije in Poljske. Najprej so obravnavali organizatorična vprašanja, potem so pa došli, da bi prihodnji kongres Zveze v Pragi 1938 pred vseslovenskim zletom. Na bolgarsko pobudo bo na dnevnem redu kongresa pregled slovenskih zdravilišč in njihovih znanstveno overovljenih indikacij.

— Nagrade iz kraljevega fonda. Uprava fonda blagopokojnega kralja Aleksandra ustanovljenega 8. junija 1922 na dan kraljeve poroke je razpisala tudi letos nagradni natečaj, ki so se ga udeležili mnogi ugledni delavci na kulturnem, prostovoljnem in gospodarskem polju. Dosele so bili objavljeni trije nagradni natečaji: prvi 1. 1927, drugi 1929, tretji pa letos. Prvo nagrado v znesku 25.000 Din je dobila letos sokoška župa Mostar. Drugo nagrado v znesku 10 tisoč Din je dobila med drugim društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru, tretjo nagrado v znesku 5000 Din SK Hričja v Ljubljani, četrto nagrado 2.500 Din sreški sokoški nadzornik v Kamniku Andrej Skulič, učitelj v Trbovljah Omerza Karel, fotoklub Ljubljana, Kmetijsko društvo v Šenturju pri Kranju, kmetijska podružnica za dolino Krke v Markovcih, knetovalec Lojze Ambrožič iz Guberje, sokoški upravitelj v Koprivniku Josip Kogot, pravni referent OUZD Rudolf Smerski, sokoški upravitelj v Teharjih Josip Gosak, učitelj v Ponikvah Ljudevit Komar, učitelj v Novem mestu Alojzij Ivanetič, Društvo reševalnih živali Zivalca v Ljubljani, sokoški upravitelj v St. Jurju pod Kurcem Edmond Kmerel.

KINO SLOGA
PREMIERA!
Franc Lederer in Franciska Dee
v zabavnem filmu
PRINCESA CASABA

MATICA
Luis Trenker v veličastveni ljubavni
romanci
CONDOTTIERI
V glavni vlogi slavni italijanski pevec
Tito Gobbi

UNION
Danes poslednjič!
Gustav Fröhlich in Heli Finkenzeller
v prekrasnem filmu
SRCE PODZEMELJSKE ŽELEZNICE
Najnovejši žurnali: Svetovna pariška razstava i.t.d., i.t.d.

Predstavi danes ob 19.15 in 21.15 uri

— Nova uprava Zdravstva sodnikov kraljevine Jugoslavije. Včeraj smo kratko poročali o zborovanju naših sodnikov. Namesto navadne resolucije so sodniki sklenili izročiti javnosti obširno poročilo o svojem zborovanju ter prepustiti merodajnim krogom in javnosti, da sami delajo zaključke o vseh vprašanih, ki so se obravnavala na zborovanju. Za predsednika je bil izvoljen predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu Rusmir Janković, za II. podpredsednika pa višji državni tožilec v Ljubljani dr. Luka Kravina.

— Čudni predpisi na našem Jadranu. Iz Hvara poročajo, da je redar te dni ustavil neko Berlinčanko, ker se je izprehajala ob morju v jopiči s kratkimi rokavi in kratkih platenih hlačah. V jmuju zakona jo je pozval naj se takoj vrne v hotel in obleče dolge hlače. Prestrašena Berlinčanka je plakala, dokler se ni vrnil njen mož. Potem sta pa pospravila stvari in odpovala na poštice v Italijo. Na Hvaru je nastalo silno razburjenje, toda naredba je naredba in ta naredba prepoveduje letovščinarjem hoditi skozi mesto od franciskanskega samostana do cerkve Zvezde Mornar v kopalnih oblekah in pižamah s kratkimi hlačicami. Tako sami odganjamo tuje in se smešimo pred zunanjimi svetom.

— Novost na spomladanski velesej: modni reviji je ta, da obhodovalke modnih kreacij in obhodovalce grazičnih manekenov med posameznimi točkami revije zabavajo izvirni artilji z izbranim velesejnim programom. Tako je variete združen z modno revijo, ki spet prikazuje viške nadarjenosti in dobrega okusa naših slovenskih modnih salonov, iznajdljivih modist, čevljarjev in čevljaric, frizerjev in drugih opleševalcev ženskega sveta. Na modni reviji pa vidimo tudi najnovejša modna perila a dražestne kopalne hlače, a krojaški saloni prikazujejo, da lahko populoma ustrezajo vsakemu gentlemanu. Kar se naše oblačila stika, to je trdno brez skrbi, da resnično z uspehom tekmujejo z dražim razpisovanjem.

— Pred imenovanjem trgovinskih atašejev. Uredba o reorganizaciji zavoda za pospeševanje zunanje trgovine govori med drugim tudi o imenovanju trgovinskih atašejev v inozemstvu kot posebnih organov zavoda. Trgovinske atašee imajo pri svojih poslanstvih vse napredne države, da zbirajo informacije o položaju na svetovnih tržiščih. Novi ravnatelj zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Obradović namerava v kratkem proučiti to vprašanje in sprožiti na merodajnih mestih konkretne predloge o imenovanju trgovinskih atašejev v najvažnejših državah naše izvozne trgovine.

— Pojemanje brezposelnosti. Še v aprilu je imela Borza dela v Ljubljani v evidenci 3236 brezposelnih, a v maju je zaradi razmeroma živahne stavbene sezone njih število znatno nazadovalo. Na novo se je sicer prijavilo 348 brezposelnih, toda Borza dela je v maju preskrbela za 1212 delavcem, tako da jih je imela ob koncu meseca v evidenci samo še 2378. Delo so dobili predvsem zidarji, tesarji in soboslikarji, medtem ko je nekvificirane delavce, zlasti težake, težko zaposliti in jih je še vedno okoli 1000 brez zasluzka. Stalno so na razpisnem mestu in službe za blance, krojače itd.

— Jugoslavija postane največji producent svine na svetu. Predsednik »Central Mining Company« F. Phillips je izjavil, da se bo proizvodnja svinecne in cinkovega koncentrata v rudniku Kopaonik povečala na 120.000 ton letno, proizvodnja svinecne in cinkove rude v rudnikih Zletovo pa na 110.000 ton. Po njegovem mnenju bo Jugoslavija že do leta 1940 največji producent svine na svetu. Zato svinec se v vseh državah krejijo, v Jugoslaviji pa stalno nazadajo.

— Borza dela ne posreduje za deje v Nemčiji! Ker so nekateri lieti objavili, da potuje po Sloveniji več agentov in Nemčije, ki nabirajo delavce, zlasti poljedelce, za delo v Nemčiji, je pri Borzi dela v Ljubljani vsak dan veliko poročevanje. Stehler danes je prijavil mnogo delavcev, prihaja pa tudi na stotine dopisov, v katerih prošijo delavce za informacije, ki jih pa Borza dela v Ljubljani žal ne more dati in tudi ne more posredovati v nobenem primeru, ker se agenti še niso javili v Ljubljani. Kdor želi zvedeti podrobnosti in pogoje za delo v Nemčiji, naj se obrne na Borzo dela v Mariboru in Murski Soboti.

Od 20 do 40%
smo znižali cene blagu — Posebna
ugodnost kopalne potrebnosti

K. Soss, Mestni trg

— Putnik priredi od 27. do 29. junija izlet s posebnim vlakom v Trst, Gorico, (Sv. Goro) in Benetke. Cena za vozniico in potni list za Trst 120 Din, za Gorico 135 Din, avtobus na Sv. Goro (Girgasko sedlo) 10 Din, za Benetke pa 185 Din. Informacije v biletnicah Putnika.

— Mens sama in corpore sano! — Zdrav duh v zdravem telesu! Le tedaj boste zmogli vse napore vsakega dnevnega umskega dela v pisarnah in drugih, če boste tudi vašemu telesu posvetili potrebno pažnjo. Nepretiran sport ali kratek izlet v prosto naravo vas bo popolnoma posvežili! Na ljubljanskem velesejmu od 5. do 14. junija so mnoge naše tvrdke razstavile zelo praktične in cenene pripomočke za gojitev telesne kulture. V oddelku za motorna vozila pa boste gotovo našli svojemu okusu in žepu primerno vozilo, ki vas bo varno in hitro preneslo v osvežujočo naravo.

— L. M. Škerjanec kvintet za pihala v prasknem radiu. Danes bo izvajal sloviti praski pihalni kvintet, ki je eden najboljših na svetni skladbo »Kvintet na pihale« našega skladatelja L. M. Škerjanca. Prenos bo popoldne od 17.30 do 18. ure ter ga bodo oddajale vse češke postaje.

Razstava splitskih preprog VELESEJEM PAVILJON F.

— Pravo domačnost in ugodje zna v stanovanje prinarati edino gospodinjstvo, ki steno preproge. Zato bo vsem našim gospodinjam in tudi darežljivim gospodom ustrezno na ljubljanskem velesejmu, kjer preproge razstavlja 15 razstavilcev. Spet bomo občudovali in primerjali harmonije narodne ornamentike na naših narodnih preprogah, ki jih izdelujejo v Sarajevu, Splitu, Pirotu, Banatu in drugod, na drugi strani bomo pa uživali lepoto prinskih perzijancev, a tudi apartnost preprog z modernim dekorjem. Za veliko razstavo pohištva bodo preproge gotovo najdobrodošlejšje dopolnilo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno vreme, možnost kraljevih neviht. Včeraj je močno deževalo v Ljubljani in Mariboru in smo imeli v Ljubljani 64,1 mm padavin. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 37, v Splitu 32, v Zagrebu 30, v Mariboru in Skopju 29, v Beogradu 28, v Ljubljani 27,6. Daj je kazal barometer v Ljubljani 765,5. temperatura je znašala 15.

— Smrt Slovenke pod zagrebškim tramvajem. V nedeljo zvečer se je pripetila v Zagrebu težka tramvajska nesreča. Pod tramvajem je našla smrt hišna posestnica Olga Zadravec in sicer pred svojo lastno hišo v Ozajski ulici 86. Stala je pred hišo in v hipu, ko je stopila naprej je privozil tramvaj. Povožilo jo je in ji priždelo tako težke poškodbe, da je v bolnici kmalu izdihnila. Očividci pravijo, da je bila nesreče sama kriva.

— Bogat kmet ubil hlapca zaradi 15 Din. Iz Siska poročajo, da je bil storjen v mirni posaveki vasi Mahovu v nedeljo strašen zločin. Premožni kmet Stjepan Belovarič je zaklal svojega hlapca Jandro Kuštrbica, ker mu ni hotel plačati 15 Din, ki mu jih je bil dolžan za pašnino. Ob sta sedela v krmi, kjer sta se sprla zaradi neznanega dolga in Belovarič je preganjal svojega hlapca do rokava Save, kjer ga je dohitel v vodi in ga obdelal z nožem, tako da je kmalu izdihnil. Potem se je pa sam javil orožniku Neerečni hlapca zapuščila ženo in tri nepreskrbljene otročiče.

Iz Ljubljane

— Iz Silen naliiv. Včeraj popoldne je začelo liti kakor ob vesoljnem potpu. Posebno močan naliiv, ki je trajal nad dve uri, je bil zlasti v Polhograjski dolini in tudi v zahodnem delu mesta je bilo mnogo bolj kakor v vzhodnem. Na Dolenjskem pa včeraj sploh ni bilo dežja. V Rožni dolini so se na nekaterih cestah zamašili kanali in voda je vdrila v kleti mnogih hiš. Več cest je bilo celo uro poplavljenih, da se je ustavil vs promet. Kmalu po naliivu je naglo narasla Gradščica in voda je vdrila od ustja Gradščice v zgornji del zaprte Ljubljane. Zaradi vode so morali delo v Ljubljani ustaviti in ne morejo delati tudi danes, čeprav je Ljubljana zaprta. — Na Posavju, zlasti v Savljah, je klastila delj časa debela toča, in sicer tako, da so bila tla povsem pokrita z ledom. — Zaradi silnega naliiva je bil prizadet včeraj tudi velesejem. V soboto je marširalo pričakoval, da bo letos med velesejmom lepo vreme. Tudi v nedeljo smo mislili, da stare vremenske navade letos ne drže. Včeraj popoldne je pa bilo pol velesejmšča pod vodo. Obiskovalcev je bilo seveda malo, kdor je pa že prišel na velesejem, je moral ostati v paviljonu.

— Iz Se vedno velika nezaposlenost med sezonskimi delavci. Pri stavbnih delih sice zadnje čase še vedno mnogo sezonskih delavcev, pa tudi nekateri kvalificirani nezaposleni delavci drugih strok, zastukajo, a ga ne dobe. Nekatera stavbna podjetja celo odpuščajo delavce, namesto da bi najolajšala še druge. Stavbna sezona se še vedno ni razmahnila, kakor je marsikdo pričakoval. Dosele letos v Ljubljani v splošnem stavbnih delavci ni bila živahnost od lani.

— Iz Tudi javne elektrarne ure je zmesalo včerajšnje neurje. Danes dopoldne so javne ure počivale, kar jim pač moramo privoščiti. Zdaj imamo nekoliko tujcev v Ljubljani in prav je, da jih zadržimo delj časa. V vseh mestih, kjer pospešujejo tujski promet, jih skrbijo, kako bi obdržali goste vsaj nekoliko dni, toda nikjer niso prišli na tako imenitno idejo: ustaviti je treba ure, da tujci ne vedo, kako dolgo so že pri nas.

— Iz Igro »Na Trški gorci« ponovi Narodno prosvetno društvo »Vodnike« v soboto, dne 12. junija ob 20. uri, za vse one, ki hraj v »Vodnike« od ore-ekle aedeije, ko je bila igra prekinjena radi slabega vremena. Brez vstopnic ni vstopa. Za nedeljo dne 13. t. m. stare vstopnice ne veljajo. Občinstvo vljudno vabljeno.

— Iz Poslovni večer direktorja ing. Matka Prelovška. V soboto je priredilo društvo mestnih uradnikov s popolno izobrazbo v prostorih restavracije »Slamčice« poslovni večer mestnemu gradbenemu direktorju ing. Matku Prelovšku, ki odhaja na lastno željo v pokoj. Poslovljivega večera se je poleg uradništva, ki se je v polnem številu udeležilo večera, udeležil tudi mestni župan dr. J. Adlesič z dvema očitinskima svetnikoma, univ. prof. ing. Hrcvatom Alojzijem in ravnateljem ing. Majcetom Alojzijem. G. župan je nastopil na direktorja ing. Prelovška tople poslovilne besede, poudarjajoč njegove zasluhe za razvoj mesta Ljubljane. Mož, ki je storil svojo dolžnost, lahko z veseljem za vestjo odhaja v pokoj. Izrazil je tudi prepričanje, da ing. Prelovšek ne bo zdaj popolnoma odložil svojega dela, saj je po svojem temperamentu in delavnosti kljub številnim delovnim letom še mlad, temveč bo še vedno s svojimi bogatimi izkušnjami in nasveti služil mestu. Za njim sta se poslovila od g. direktorja predsednik društva, ravnatelj mestne klavnice g. Pestotnik Ivan ter član gradbenega odbora prof. ing. Hrovat Alojzij. Lepe poslovilne besede je naslovil na g. direktorja tudi dr. Rudolf Mole, ki je svoj govor koncipiral v verzih. Direktor ing. Prelovšek se je bil nujen zahvaliti govornikom ter vsem udeležencem za prisrčen poslovilni večer in zagotovil tudi še nadaljnjo svojo pomoč pri gradnji mesta Ljubljane. Nato se je razvil lep prijateljski večer, ki je pričel, da je bil direktor ing. Prelovšek med mestnim uradništvom priljubljen tovariš in prijatelj.

— Iz Legija koroških boreev, krajevna organizacija v Ljubljani ima članski sestastanek v sredo, 9. t. m. ob 20. uri v društvenem prostoru pri »Sokolcu« Pred škofijo 18-I. nadstropje.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani bo imel 21. junija ob 20. v Hubadovi pevski dvorani redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Članstvo obveščamo, da drevi in v četrtek izjemoma ne bo pevskih vaj. Prihodnji teden bodo zopet redne vaje. Odbor.

— Iz Franc Schifferl je basist svetovnega kova. Easi je še zelo mlad, vendar si je znal hitro pridobiti velik sloves v vsej srednji Evropi, kjer ga krška primerja s slavim ruskim basistom Šalajpinom. V kratkem se bo podal na veliko koncertno in operno turnejo v Ameriko ter se poslovil od svojega rodnega mesta Ljubljane s koncertom v petek, dne 11. t. m. v veliki dvorani Filharmonike družbe. Spored poslovilnega koncerta obsega razne operne arije ter koncertne pesmi domačih in tujih avtorjev. Vstopnice se dobe v predprodaji v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

— Iz Vsem četnikom, borecem za svobodo in čast domovine Jugoslavije, sporočamo, da je bil naš agitator in vestni poslovodaš podpredsednik br. Srečko Bekš, uradniški pripravnik davčne uprave za mesto v Ljubljani, z dne 7. t. m. nenadoma premeščen v Ribnico. Zivela Jugoslavija! Čuvali jo bomo! — Odbor.

— Iz Udruženje četnikov v Ljubljani ima v petek 18. t. m. točno ob 20. uri v gostilni g. Marinka, Prečna ulica 6, izreden občni zbor. Vsi bratje se pozivajo k polnoštevilni udeležbi. Čuvamo Jugoslavijo!

— Iz P. n. abonente prosji gledališka uprava, da poravnajo zadnji obrok, to je 10, gledališkega abonmaja do 16. junija.

— Iz Igro »Na Trški gorci« ponovi Narodno prosvetno društvo »Vodnike« v soboto 12. t. m. ob 20.30 za vse ki hranijo vstopnice od preteklet nedelje, ko je bila prekinjena zaradi slabega vremena. Brez vstopnic ni vstopa. Za nedeljo 13. t. m. stare vstopnice ne bodo veljale. Občinstvo je vljudno vabljeno.

— Iz Tončka je izgubila denar. Mizarski mojster Jože S. je prijavil policiji svojo služkinjo Tončko M. ki ji je včeraj izročil polončico in 1200 Din, češ, naj jih odda na kolodvorski pošti. Služkinja pa se je vrnila domov šele proti večeru in povedala, da naročila ni mogla izpolniti, ker je denar izgubila. Gospodar ji je začel izpraševati in ji je sledil poveljal v obraz, da laže in da je denar poverila. Istočasno ji je odpovedal službo, naka jo je stražnik aretiral, ker je sedaj brezposelna in bi ulegla pobegniti. Tončka, ki je doma iz Rele Krajine in stara šele 18 let, bo morala izpričati svojo nedolžnost na sodišču.

— Iz Udruga žensk v Ljubljani ima v petek 18. t. m. točno ob 20. uri v gostilni g. Marinka, Prečna ulica 6, izreden občni zbor. Vsi bratje se pozivajo k polnoštevilni udeležbi. Čuvamo Jugoslavijo!

— Iz Igro »Na Trški gorci« ponovi Narodno prosvetno društvo »Vodnike« v soboto 12. t. m. ob 20.30 za vse ki hranijo vstopnice od preteklet nedelje, ko je bila prekinjena zaradi slabega vremena. Brez vstopnic ni vstopa. Za nedeljo 13. t. m. stare vstopnice ne bodo veljale. Občinstvo je vljudno vabljeno.

— Iz Tončka je izgubila denar. Mizarski mojster Jože S. je prijavil policiji svojo služkinjo Tončko M. ki ji je včeraj izročil polončico in 1200 Din, češ, naj jih odda na kolodvorski pošti. Služkinja pa se je vrnila domov šele proti večeru in povedala, da naročila ni mogla izpolniti, ker je denar izgubila. Gospodar ji je začel izpraševati in ji je sledil poveljal v obraz, da laže in da je denar poverila. Istočasno ji je odpovedal službo, naka jo je stražnik aretiral, ker je sedaj brezposelna in bi ulegla pobegniti. Tončka, ki je doma iz Rele Krajine in stara šele 18 let, bo morala izpričati svojo nedolžnost na sodišču.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekluci, izjave beseda Din 1, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NEPREKOSLJIV V CENI in kvaliteti Vam nudim novosti vseh vrst oblačil.

PRESKER, Sv. Petra cesta štev. 14.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. — Učna ura 2 Din. Čistočlov učni zavod. Domobranska cesta 15.

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

OPREMLJENO SOBO z vso oskrbo oddam za julij eni ali dvema osebam. Poizve se: Stari trg 28-III, Sturm.

— Iz Is avtomobila ukraden sukunji. Pred velesejmščem je nekdo ukradel včeraj iz njegovega avtomobila italijanskemu državljanu I. Brumattiju sukunji, v katerem je bil polni list in nekaj drugih dokumentov. Taki se je očividno polakomnil samo jednega sukunjiča, zato bo polni list z ostalimi dokumenti najbrž vrgel proč. Kdor bi polni list našel, naj ga odda na policiji.

— Iz Okradena v cerkvi. Postrežkinja Franca Pečanova, stanujoča v Levstikovi ulici 14, je bila v nedeljo zgodaj zjutraj pri maši v frančiškanski cerkvi. Ko je odšla iz klopi k obhajilu pred oltar, je pa postal pozoren na njeno torbico, ki je ni vzela s seboj, drzen tat in se je je polastil. Pečanova je imela v torbici 130 Din, več ključev, nekaj fotografij in več drugih predmetov, tako da je oškodovana za 200 Din.

— Iz Vlom v stanovanje. Soprega sprevoznika maloželezniške družbe Marija Čobovičska, stanujoča v Ciglarjevi ulici v Mostah, je včeraj dopoldne ugovolila, da ji je nekdo ukradel iz predala omare 300 Din. Kakor je pozneje zvedela, je obiskal stanovanje med njeno odsotnostjo neznan, srednje star možič, ki je vdril v stanovanje skozi kuhinjo s ponarejenim ključem. Sineček sosedne družine je policiji natančneje opisal neznanca.

Iz Celja

— Na sreški konferenci JNS, ki se bo pričela danes ob 18.30 v dvorani Celjskega doma, bodo poročali predsednik glavnega odbora JNS g. Peter Zivkovič, podpredsednik senator g. Jovo Banjanin ter še drugi senatorji in narodni poslanci. K udeležbi je vabljeno strankino članstvo. Konferenca se bo pričela točno ob 18.30, ker mora biti zaradi odhoda vlakov že ob 20.30 zaključena. Osebnih vabil se ne razpisujejo.

— Koncert opernega basista Frana Schifferlja se bo pričel v celjskem gledališču drevi ob pol 9. in ne ob osmih, kakor je bilo najprej določeno. G. Schifferl bo pel vse skladbe z originalnim besedilom.

— Zopet napad v kapucinski cerkvi. Znani pater Leopold se je v nedeljo po daljšem presledku zopet spomnil našega lista ter ga v kapucinski cerkvi napadel zaradi njegovega objektivnega poročanja o sporu med Nemčijo in Vatikanom, obenem pa svaril pred čitanjem takih listov. Ker je Josegel ravno nasproten učinek, nego si je želel, se mu moramo na tem mestu javno zahvaliti za neprosto voljo, a uspešno reklamo z željo, da bi na sličen način morala še večkrat malo »pozajiti« za »Slovenski Narod«, ki je patru Leopoldu tako pri srcu.

— Tragična smrt kolesarja. Ko se je peljal celjski podjetnik g. inž. Avgust Schmidinger v ponedeljek okrog 9. s svojim avtomobilom po banovinski cesti iz Laškega v Celje, je privozil v Tremerju s kolesom nasproti minir Rudolf Brečko iz Pečovnika. Brečko je vrazil po desni strani ceste, tik pred avtomobilom pa je nenadno krenil čez cesto. Inž. Schmidinger ni mogel več ustaviti vozila in preprečiti nesreče. Levi blatnik avtomobila je zadell Brečka s tako silo v čelo, da mu je preklal lobanjo. Brečko se je takoj zeradil nezvesten. Inženir Schmidinger je takoj naložil Brečka na avtomobil in ga prepeljal v celjsko bolnico, kjer pa je Brečko kmalu podlegel težkim poškodbam.

— Razstava risb in ročnih del na drž. realni gimnaziji v Celju bo odprta od srede 9. do sode 12. t. m.

— Na gasilski tomboli, ki jo je priredila prostovoljna gasilska četa v Celju v nedeljo ob svojem gasilskem dnevu, je zadela glavni dobiček (damsko kolo in dve svileni odeji) delavka Angela Premelčeva iz Zavodne pri Celju. Tudi ostale tombolske dobitke (8 koles) je sreča naklonila po večini revnim ljudem.

— Filmska predavanja o obrambi pred napadi iz zraka priredi mestno poštavarstvo v Celju v sredo 9. t. m. ob 18.30 in v soboto 12. t. m. ob 14.30 v kinu »Union« in v nedeljo 13. t. m. ob 9. dopoldne v kinu »Metropol«. Za dijake bo posebna predstava v četrtek 10. t. m. ob 14.30 v kinu »Union«. Celjsko prebivalstvo je vabljeno, da si udeležijo filmskih predavanj v sredo, soboto in nedeljo. Vstopnina ne bo. Predaval bo kapetan g. Franjo Tak.

— Nesreča ne počiva. V soboto je cirkularna odrezala 3letnemu žagarcu Ivanu Brezovniku na Polzeli desni prstanec, istega dne pa je cirkularna odrezala 3letnemu delavcu Martinu Kidriču v Mostinju desni kazalec. V nedeljo si je 13letni sin lesnega manipulanta Henrik da Gean iz St. Petra v Savinjski dolini pri padcu zlomil levo roko, v ponedeljek si je žena pekovega mojstra Marija Kolenčeva v Celja pri padcu s kolesa prav tako poškodovala levo roko v petek si je 15letna brezposelna delavka Marieta Čimprskova iz Morvja pri padcu z zemlja levo roko, v nedeljo pa si je trgovski pomočnik Staniko Greč iz Celja nalomil pri padcu po stonicih levo roko. V soboto se je strojevodja Stefan Oslak iz Zagradu pri Celju vsekal s sekirjo v levo roko in si presekao kite. V nedeljo se je

enoletni posestnikov sjaček Anton Jambinašak na Vrhu pri Planini polil z vrelo mlekom in se hudo poparil po levem ljuu. V ponedeljek se je ponorečil v celjski ojn-karni tovarniški delavce Franc Podplatan iz Prožinske vasi pri Storač. Pri delu ga je udaril kavelj vagonskih vrat s tako silo, da mu je odtrgal prst na levi roki. Ponorečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Pastorek za je napadel. V Planini je napadel 35letnega prežičkarja Josipa Lončarja njegov pastorek ter ga močno poškodoval po hrbtu, trebuhu in levem očesu. Lončarja so oddali v celjsko bolnico. — Cenjeno obhajstvo opozarjamo, da je pričel koncert priznanega opernega pevača — našega rojaka Frana Schifferlja ob pol 9. zvečer. Vstopnice za koncert so v predprodaji v knjižarni Goritcar.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.

Torek, 8. junija: Zaprla.
Sreda, 9. junija: Cyrano de Bergerac. Premierski abonma.
Četrtek, 10. junija:

— Drama pripravila kot zadnjo premiero v tekoči sezoni prav posebno učinkovito burko z naslovom »Tisočak v telovniku«, ki sta jo napisala naša publiki že znana pisca Maks Reali in Maks Ferner čigar igro »Trije vaški svetniki« je igrala drama z izrednim uspehom. Delo bo pripravil režiser Bratko Kreft, ki se je vrnil z trimesečnega študijskega dopusta v Pragi. V glavnih vlogah sta zaposlena naša komika gg. Cesar in Danes, nadalje sodelujejo še: gdna Boltarjeva v glavni ženski vlogi, ga. Rakarjeva, Stupica kot partner Boltarjeve, ter gg. Bratina in Planecy.

— OPERA
Rad, gostovanja v Trstu in na Reki, ki se vrši v dnevi od 9. do večeri 12. junija ostane opera zaprla. Priprave, ki se vrše za gostovanje opere kažejo, da bo podalo naše gledališče z vsa skrbnostjo pripravljene predstave, ki bodo na najdostojnejši način reprezentirale kulturni nivo naše pevske umetnosti. Organizacija gostovanja je prvotstvena, merodajni faktorji se popolnoma zavedajo velikega dogodka v napredku naše opere, ko gre govoriti pred muzikalno tako razvijeno in kritično publiko. Vse ansambl si je v svesti tega dejstva, ter je pripravljen zastaviti vse moči, da se kar najugodnejše in najdostojnejše uveljavi.

Poskušen vlom in tatvine

Ljubljana, 8. junija.
Tatovi so postali zadnje dni spet podjetnejši. Policija se je sicer trudila, da spravi pred začetkom velesejja iz mesta čim več sumljivih elementov in jih je res pregledala: pa so se kaj hitro pripteli nazaj v mesto. Drzni vlomci so hoteli vlomiti celo v neko grobnico na viškem pokopališču. Pončič so se plazili okrog grobnice družine Veber in skušali odvaliti težko nagrobno ploščo. Odnaknili so jo precej, najbrž pa so se slednjič prestrašili in pobegnili, ne da bi izropali grobnico, kakor so nameravali. Policija je bila takoj naslednje jutro obveščena o poskušanem vlamu in je lopovom že na sledu.

V nezaklenjeno spalnico Feliksa Gaberščka na Celovski cesti 41 se je vtihotal v ponedeljek najbrž popoldne, tat, ki je odnesel usnjato listnico s 1000 din, nekaj italijanskih lir in zeleno obleko, v kateri je bil v žepu tudi italijanski potni list na oškodovancevo ime.

V nedeljo med opoldanskimi urami je bilo vlomljeno v pisarniške prostore CMD v Beethovnovi ulici, odkoder je vlomilec odnesel nekaj nad 100 din in sicer na škodo Emanuela Josina. Na vratih in omarah pa je vlomilec napravil družbi nad 300 din škode.

Kratko policijsko poročilo pravi, da so se tatovi spravili tudi nad škofa dr. Rožmana. Pred dnevi so odnesli iz stanovanja v škofijski palači 12 komadov srebrnega jedilnega pribora z monogramom A. J. Ukradeni pribor je vreden 800 din.

Tatovi so v nedeljo posetili tudi pečarja Ivana Riharja v Trdinovi ulici. Odnesli so več orožja, nekaj železja, več dvojnih vratc za peči in dve mreži. Mojster Rihar ima okrog 500 din škode.

Iz Trbovelj

— Zemljemerska dela. Občina Trbovlje opozarja prebivalstvo, da se bodo vršila tudi letos razna triangulacijska, topografska in nivel

Ljubljanska opera v Trstu in na Reki

O njenem gostovanju nam bo sproti pošiljal poročila naš poseben poročevalec

Ljubljana, 8. junija. Končno smo tako daleč, da je del solistov že odpotoval v Italijo. Kapelniki Nef-tatu so poverili maršalsko palico, popotno

namreč in on je davi popeljal prve slavčke tja preko meje. Sicer se pa danes že začnejo oficijelno, obiski pri prefektu in tako dalje. Ravnatelj Polić in prof. Sest sta tudi že odšla, zadnji in največje skupino bo pa vodil inspektor Hočevar. Na meji sprejme skoraj 150 glav broječo družino ljubljanske opere finančni odposlanec, ki bo izplačal dnevnice že kar v naprej ni sicer v lirah, kar bo znašalo sicer malo manj, pa bo že šlo. Jutri ob 11. dop. bo skušnja za »Prodano nevesto«, ki bo trajala do 13. Potem bo prosto do predstave, ki se bo začela ob 9. zvečer. Predvideva se, da pojde v Trstu »Prodana« dvakrat, ker je predprodaja do pred dvema dnevoma tako napredovala, da bo vse razprodano.

Pred tednom sem posejil dir. Polića, da ga povprašam o tem in onem glede Trsta in Reke. Ne, dir. Polić je zadnji mesec delal v teatru po 16 ur dnevno.

Ni čuda, propaganda v Trstu in levij del vse organizacije je ležal na njegovih ramah. Poleg tega novi ljudje v zboru in orkestru, ki so morali dati iz sebe vse, da so taki, kakršne si jih je želel dir. Polić. Skušnje za skušnjami, dan za dnem, ve-

čer za večerom, zato nisva o gostovanju nič govorila. Sicer je pa za reporterja kaj lahko ob takih prilikah v teatru. Saj se je vsaka nova vest kot prenašala od osebe na osebo, treba se je bilo le uveriti, če »drži« in zvedel si vse.

Oprema za »Prodano nevesto« je naravnost čudovito razkošna; kar je bilo količjak neskladnega, so odložili in napravili novo. Ubogi krojači in šivilje, res, trpeli so, zato pa tudi uspeh ne bo izostal. Mislim, da bi moral iskati oder, ki bi tako razkošno opremil »Prodano nevesto«, tudi tam, kjer se je rodila. Kuliserja je že v Trstu, nova, lepa, ogromnih dimenzij. Nič manj skrbno ni opremljen »Ero z onega sveta«.

Z vajami in vmesnimi predstavami je bil ansambel postavljen pred težko preizkušnjo, ki jo je dober preстал.

Balet so pomnožili, kar so le mogli, uvečali nove plesne, pilili in kompletirali z novimi domisleki. Solo plesne v »Prodani nevesti« bo plesala primabalerina ljubljanske opere ga. Erna Moharjeva.

Zasedba je kar najboljša, ga. Zlata Gjurgjenčeva Marinka Janko Gostič Keča Križaj in vsi drugi. Taka »Prodana« bo tudi v Ljubljani, ko se povrnejo, polnila gledališče. V »Ero« bo Mezetova tisti bonbonček, ki smo ga iskali.

Za danes dovolj! V sredo zvečer ob 9. uri se bo v gledališču Politeama Rosetti v Trstu dvignil zastor slovenski orkester bo zaigral »Giovinezza« in »Bože pravde«. Kako nam bo tedaj pri srcu? Nam in onim našim ki že leta in leta niso čuli slovenske pesmi na gledališkem odru —

Lepo, čudovito bo, to vemo že sedaj. Drugo pa s pota!

★

Roški list »Vedetta d'Italia« piše v svojem poročilu o gostovanju naše opere na Reki, da pričakuje prebivalstvo Reke gostovanje z največjim zanimanjem. Vse kaže, da bo gledališče za obe predstavi razprodano.

Današnje zagrebške »Novosti« priobčujo, o gostovanju naše opere v Trstu in na Reki obširen članek, opremljen s slikami tržaškega gledališča, ravnatelja naše opere M. Polića, Anite Bernot-Golobove, Ivana Francela, Julija Retetta, Hane Ribičeve, Josipa Križaja, Svetozarja Banovca, Jožeta Gostiča, Zlate Gjurgjenčeve, Anice Mezetove, Mile Kozeljeve, Aleksandra Kolacica, Vekoslava Janka, ing. Vladimirja Golovina in Ivana Gorskega.

velike tvrdke, ki ima centralc v Paracinu. Imel je 2000 din na mesec plače in še 1% provizije za prodano blago ter dnevnice. Kljub temu si je pridržal okrog 35.000 din, katere je inkasiral pri raznih »bankah« in katere bi moral vpisati v bla...sko knjigo in jih poslati centrali. Obtoženec je priznal očitno mu utaja, le glede nekaterih

zneskov je bilo treba popraviti višino vsote in skode. Sodnik je upošteval vse olajševalne okoliščine, kakor priznanje in doseženo obtožbeno neoporečnost ter je trgovskega zastopnika obsodil na mesec dni zapora pogojno za 2 leti ter na plačilo zneska, za katerega je podjetje oškodovano. Obtoženec je kazni sprejel.

Sovjetska letala so se vrnila s tečaja

Na plavajoči ledeni gori pri severnem tečaju so ostali samo štirje raziskovalci

V soboto ob 3.30 zjutraj so odletela štiri sovjetska letala iz stanice polarne ekspedicije na severnem tečaju nazaj na Rudolfov zemljo. Pred poletom z ledene gore je prof. Smidti po radiu sporočil, da se utesnejo zgoditi, da letala ne bodo imela za dolgo pot dovolj pogonskih snovi, posebno če bo pihal močan veter. V tem primeru bi se bili dve letali spustili na led na 85. meridianu, drugi dve letali bi bili pa leteli dalje do Rudolfove zemlje in se vrnila z benicnom. Z Rudolfove zemlje je pa prišla ob 9. vest, da so letala Vodopjanova, Molokova in Mazurka srečno prispela na Rudolfov zemljo in da so neposkodbena.

Letala so letela vso pot skozi oblake. Po prej določenem načrtu je preletel Aleksejev oblake na 85. meridianu, da bi poiskal primeren prostor, kamor bi se lahko letalo spustilo in počakal tam na nove zaloge benicna. Ob 10.15 je »snoril« vodja ekspedicije prof. Smidti že z Rudolfove zemlje, da je ekspedicija v noči na 6. junija končala vse priprave za ustanovitve stanice. Ob 2. je bila polarna stanica svečano odprta. Polarno sonce je krasno sijalo. Kratka svetlost je bila zaključena z razvijanjem sovjetske zastave, salvo in klicu »hurra« na čast Stalinu. Prof. Smidti nadaljuje svoje poročilo:

»Severni tečaj smo zapustili z občutkom obžalovanja. Sovjetski ekspediciji je izkazal veliko gostoljubnost. Pomoči se je dvignilo z Rudolfove zemlje letalo z pilotom Krumom, da bi preiskalo območje 85. meridianu. Letalo se je spustilo na led brez nevarnosti in sporočilo Smidtu po radiu, kakšno je tam vreme. Krmar Spirin je pa vodil pot letala naravnost na Rudolfov zemljo. Vreme je bilo spremenljivo in letalšče je bilo zastirto z meglo, ki se je pa zdaj pa zdaj razpršila in vsa tri letala so se lahko spustila na letališče Rudolfove zemlje. Tako smo dobili zvezo z letalom Aleksejeva. Na 85. meridianu, kjer naj bi se bil Aleksejev po načrtu spustil na led, se je po kazalo, da led za to ni prikladen. Zato je letel Aleksejev naprej in končno si je izbral eno izmed neprimernih ledenih planot.

kamor se je pa moistrosko spustil brez vsake nevarnosti. Posadka njegovega letala urejuje zdaj improvizirano letališče.

Na Rudolfov zemlji se pripravljajo letalo, ki bo odpeljalo Aleksejev benicnin. Po povratku letalske ekspedicije na Rudolfov zemljo ostane Mazurkovo letalo tam ves čas, ko bodo Papanin, Krenkel, Siršov in Fedorov na plavajoči ledeni gori, da jim bo po potrebi pripeljala živila in razne potrebščine. Druga letala zamenjajo smučke za kolosa in krenejo z onega izmed zalivov Nove Zemlje ali Zemlje Franca Jožefa v Moskvo. V pelek so poslali iz Moskve v Arhangelsk ekspedicijo nova kolosa, merilne aparate, poletne letalske obleke, čelade, sveče sadije in solivje. Vse te zaloge so na tovorili v Arhangelsku na ledolomilec »Sadkoc«, ki odpluje pod vodstvom izkušenega arktičnega kapitana Hramsova prihodnje dni v one kraje Severnega ledenega morja, ki mu jih bo določil prof. Smidti. To bo prva pol ledolomilca tako daleč proti severu. Ono izmed letal Smidtove ekspedicije bo preiskovalo led in sproti obveščalo kapitana o njegovem slanju.

Pozdravne brzojavke

»Večernja Moskva« poroča: kako so bile poslane prve brzojavke iz Moskve na severni tečaj. V brzojavno centralo je prišlo mlado dekle. Ustavilo se je pred okencem št. 55 in izročilo brzojavko. Uradnica je sprejela blanket, da presteje besede. Začuden je pogledala dekleta in dejala smaje: Take brzojavke pa še nismo imeli. To je bila prva brzojavka, poslana na severni tečaj. Poslali so jo svojci Ivanu Papaninu.

Naslednje dni je šlo na severni tečaj na stotine brzojavk, namenjenih Vodopjanovu, Smidtu, Papaninu, Krenkelu in drugim članom ekspedicije. Večne tišine na severnem tečaju je konec. Krenkel in njegovi tovariši radiotelegrafisti sprejemajo na stotine pozdravnih brzojavk iz vseh krajev Rusije.

nobehni sledov da pogrešano ekspedicijo. Po povratku je bila za svoje junstvo odlikovana v Oslu s križcem sv. Olafa, francoska vlada ji je pa podelila red Častne legije. Na sedanji ekspediciji jo bo spremljalo več ugodnih ameriških polarnih raziskovalcev.

Pajek zakrivil napačne diagnoze

V Severni Ameriki je razširjen pajek Lathrodectus maetans, ki mu pravi ljudstvo »črna vdova«. To ime si je zaslužilo zato, ker samica po oploditvi svojega močnika navadno požre.

Ta pajek je povzročil kirurškim kliničnim mnogo težkih trenutkov in skrbi, kajti po njegovem ugrizu so se pojavili na ljudeh znaki, spominjajoči tako močno na vnetje slepiča ali trebušne mrene, da so mnoge bolnike pomotoma operirali. Šele ameriški zdravnik dr. E. Bogen ugotovil, da je opozoril svoje tovariše na napačne diagnoze v takih primerih in zdaj so take operacije po bolnicah že zelo redke.

Dr. Bogen je mogel opozoriti na napačne diagnoze zato, ker je v Kaliforniji »črna vdova« zelo razširjena in v Los Angeles je prihajalo mnogo bolnikov, o katerih so mislili, da imajo vnetje slepiča ali trebušne mrene, v resnici jih je bil pa samo ugriznil pajek. Na zapadu Amerike pravijo »črni vdovci« tudi »gumb čevljev«. Nevarna samica se spozna po črni listi na črni strani trebuha. Pajčevino spleto navadno v temnih, umazanih kotih hiše. Proti strupu tega pajka zdravniki še zdaj nimajo učinkovitega sredstva.

LE MIRNO

— Gospod hišnik, v veži se ravsa dve ženski.

— Kaj me to briga, jaz ju vendar ne bom hodil miriti!

— Toda ona izmed njih je vaša žena.

— Tako? No, potem se mi pa smili drugo.

Pogumna žena

Iz Kodanja poročajo, da pripravlja polarna raziskovalka Louisa Boydova novo ekspedicijo v polarne kraje. Najpозnejše v šestih tednih pripe na Grönlandijo, od koder krene naprej za svojimi znanstvenimi cilji. Za glavno nalogo si je izbrala poskus ugotoviti, ali je sploh kakšna podmorska zveza med Grönlandijo in Spitzbergi. V ta namen hoče do polovice avgusta ostati na ribiškem parniku in s pomočjo najmodernejših merilnih naprav meriti globino morja, da se prepriča, če je njena teorija pravilna.

Boydova je najbolj zaslovela s svojo arktično plovidbo leta 1923, ko je med ledenimi gorami iskala pogrešane člane Noblove ekspedicije. Od 3. julija do 22. avgusta je bila na arktičnem morju opelotovano v smrtni nevarnosti, toda najti ni mogla

Nekoliko bolj romantična je bila Matilda na pustolovščini, ki se je pričela v marcu lani v Beogradu. Matilda se je pojavila v Beogradu in se nekje seznanila z gospo Tomasevičevico in z gospo Ruganovo. Morda ji je srce zahrenelo po lepi Gorenjski, po vasi domači. Izbrala je razpoložljive obeh gospa, ki bi si tudi radi ogledali naš kiné nebeški. Malenkost, je dejala za mene, ki sem adjutantova nečakinja in imam na Bledu svojo vilo, je to malenkost. Stričev avto sicer trenutno ni na razpolago, toda najeli bomo avto. Gospe sta bili nad vse prijetno presenečeni sprito tako galantnega povabila. Sedli sta v avto in z Matildo odbrzeli iz Beograda proti Sloveniji. Na Bledu, ko je sofer Zegarac šefan zelo odločno zahteval zaslužnih 7500 din za vožnjo, je Matildi zelo trda predla. Vendar se ji je posrečilo pregovoriti eno izmed spremeljalk, da sta s svojim denarjem potolažili soferja. Matilda se je pa nenadoma prelevila iz adjutantove nečakinje in posestnice v kuharico in pobegnila v Zagreb, kjer so jo aretirali.

Glede to pustolovščine se je Matilda hotela z raznimi izgovori izmazati, kakor da ni kriva. Pričevanje oškodovane gospe pa je dovolj jasno potrjevalo njeno krivdo. Sodnik ji je naložil kazen 5 mesecev in pol strogega zapora ter 120 Din denarne kazni. Osleparjeni učiteljci mora plačati 750 din, osleparjeni Beograščanki pa 5000 din. Pri odmeri kazni je sodnik upošteval Matildino predkazeno. V Zagrebu je bila obsojena zaradi prevare na 6 mesecev pogojno, katere bo morala tudi še odsedeti, ker je etorila kaznivno dejanje pred potekom pogojnega časa.

35.000 DIN JE UTAJIL

Trgovski zastopnik U. F. je bil skoraj dve leti vodja ljubljanske podružnice neke

4 milijone je podedovala

in dobila nakazanih 5 mesecev in pol — Kuharica kot adjutantova nečakinja in posestnica

Ljubljana, 8. junija. Kuharica Matilda Kokošinek je bila rojena na Jesenicah. Po uradnih informacijah, ki jih je ljubljansko sodišče dobilo, so Jesenice res njen rojstni kraj, toda niti župni urad niti županstvo ni moglo dati sodišču kakih izprtnih podatkov o kuharici Matildi. Niti njeni sorodniki niso vedeli, kje živi, do tistega dne, ko so Matildo zaradi drznih sleparij in pustolovščin aretirali. Zdjaj 40 let stara Matilda je kdo ve kdaj že odromala v svet. Nazadnje je bila kakor je sama zatrjevala, kuharica v Zaječaru.

Kuharica Matilda je sedela pred sodnikom poedincem g. Franom Gorečanom kakor skesana grešnica. Takšne skesane grešnice, ki so zelo pretkane pustolovke, so navadno zapeljive ženske s sekspilom. Kuharica Matilda je brez seksepila, zato njene žrtve niso bile iz vrst močnega moškega spola, temveč lahkovorne ženske. Obtožnica je Matildi očitala dve slepariji. Predlamskim nekoč se je Matilda znašla v Ljubljani. Kdo ve po kakšnih ovinkih je prišla iz Zaječara v belo Ljubljano in kdo ve na kakšen način se je seznanila z učiteljco Hermino, kateri je natvezila drzno zgodbo o podedovanju milijonih. Učiteljica ji je šla na limanice in ji posodila za dan ali dva najprvo 700 Din in nato še 50 Din. Morda je učiteljica upala, da ji bo milijonska dedinja to malenkost vrnila z velikimi obrestmi. Matilda je brez dvoma znala zelo prepričljivo pripovedovati o svoji sreči, ki jo je doletela s smrtjo bogatega sorodnika v Ameriki, ki je zapustil reči in piši 20 milijonov dinarjev in od katerih odpaše na Matildo reči in piši 4 milijone.

Matilda je priznala, da si je »izposodila« 750 din, o milijonih pa je sramežljivo molčala.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

— Čerkeska je ruska šele petdeset let. In ponos moje matere in moj je, da izhajava neposredno iz rodu šejka Šamila, ki je proslavil svoje ime v bojih za neodvisnost.

Te besede je izgovorila s takim mladostnim ognjem, da je bil Brancelin ves ganjen. Malo je pa manjkalo, da ni počil v smeh, ko je pripomnila v otroškem ponosu:

— Čerkeske so najlepše ženske na svetu. Če je to res — kakor so ljudje splošno prepričani — je prav tako res, da deklet, ki je to trditve izgovorilo, ni moglo služiti v dokaz njene resničnosti. Robertu se je poznalo to v očeh. Mladost deklet se je sldjčilo, kakor zlata ribica, potegnjena iz vode.

— Seveda, do tiste, ki čaka na vas, — je pripomnila.

Robert je zardel, odgovoril pa ni. To deklet je bilo nedvomno izredno inteligentno in duhovito in Robertu je bilo vedno bolj neprijetno, da mu zna

7 tako parogljivo ljubovati. Vrniti se je pa k neposrednemu namigavanju in nadaljeval je:

— Vaš oče je vendar Rus.

Zaničljivo je skrilila ustnice:

— Dragi gospod, vam se pozna, da ste Francoz. Tu se oženite s tisto, ki je vam všeč. Mi pa nismo sami svoji gospodarji. Mi smo samo »menjalni denar«. Po uporub kurbanskega kraja proti osvajanecem je odredil car mešane zakone. Po carjevem naročilu se je morala moja mati omožiti z visokim dvornim dostojanstvenikom, grofom Ravačevim.

In pripomnila je s trpko brezobzirnostjo

— Lahko bi jo bil zadel še hušji udarec.

Te besede iz ust dekleta, govorečega o svojem očetu, ta očitna odtujenost se je Roberta globoko dojmila. Občutljivo za vsak tresljaj v notranjem življenju je bizzamo dete to takoj opazilo. Vse zbežano je skušalo popraviti svojo napako z ganljivo neokretnostjo.

— Zelo rada imam svojega starega papana, saj je tako ljubeznjiv. Toda kaj hočem, ko ga pa tako redko vidim. Z mamico mnogo potujeva. On in ona se razumeta mnogo bolje, če si samo dopisujeta.

Pričakovala je odgovor, ki ga pa ni bilo.

— Najbrž se vam zdim slabo vzgojena, — je dejala skesano.

Robert je zaničljivo odikimal z glavo in se prijazno nasmešnil. Razumel je otroški obup tega dekleta brez očeta in brez domačega ognjišča. Bila je neodgovorna posledica prisiljene zakonske

zveze. Štutil je, kakšnim posledicam je mogla biti izpostavljena ta premlada hčerka prelepe matere. V globokem sočutju se je sklonil k nji:

— Ali ste edinka?

— Ne, imam brata Fedora, ki živi pri očetu.

— Ali se kaj vidita?

— Od daleč — tako kakor papa in mama. Fedor je cel papa. Zato menda sem jaz tako navezana na mamico.

— Vaša mamica vas vsaj osrečuje?

— Ničesar ne pogrešam. Sicer imam pa tudi Anuško.

— Anuško?

— Svojo doživljam svojo pestunjo, če ne razumete. To je zelo nežna kmetica iz Malega Kabardaha, ki me je dojila.

— In jo imate radi?

— Zelo, toda, manj, nego bi jo morala imeti, ker sem ji vse. Mislim, da bi mi smeje ponudila svoje odprte žile, če bi zahtevala po njenem mleku v svoji muhavosti še njeno kri.

Nekakšen divji ponos je prevzel mlado Rusinjo ob spominu na to globoko udanost. Opazujoč jo je Robert umolknil. Rad bi bil do dna spoznal njen čuden značaj, ki se je v njem menjavala nekakšna otroška sramežljivost s prirojenjo divjostjo in prazgodnjim spoznanjem. Ona sama je znova povzela besedo:

— Gotovo ste ponosni na svojega očeta?

— Zakaj?

Moda tetoviranja v Angliji

Najbolj znana umetnika v tetoviranju prof. Macdonald in Bourchett sta preobložena z delom in dan za dnem dobivata toliko naročil, da ne moreta vsem ugoditi, temveč se mora vsak nov priglaselec zadovoljiti s čakanjem po več tednov. Pa tudi po dolgem čakanju še ni gotovo, če pride na vrsto, kajti k profesorjema hodijo visoke osebnosti, ki imajo seveda prednost pred navadnimi zemljani.

Ta splošna želja po tetoviranju je narbrž v zvezi s kronanjem kralja Jurija VI. ali pa je celo spomin na pokojnega kralja Jurija V., ki je imel na desni roki tetoviranje z maza sv. Jurija. Kronanje je prineslo obenem profesorjema dela, da sta v hudi zadregi, ker ne moreta vsem ljudem ustreči. Ni izključeno, da je prinesel modo tetoviranja v London in v Anglijo sploh redek gost, sultan iz Jehore, ki si je dal na obe roki tetovirati zmaje in kače. Maharadža iz Patiale pa ni hotel zaostajati za njim in tudi on se je dal tetovirati. Izbral si je zajčjo glavo. Za tetoviranje se je navdušil baže tudi nek angleški admiral, ki si je dal na prsi tetovirati prizore iz pomorske bitke. Angleži pa radi posnemajo visoke gospe in tako so se ogreli tudi za tetoviranje.

ŠAH

LŠK II — Amaterski ŠK 6 : 4

Zadnjo sredo sta odigrala Amaterski š. k. in Ljublj. š. k. prijateljsko tekmo na deseti deskah z naslednjimi rezultati: 1. Muzilović—Longer 1/2 : 1/2, 2. Mlinar—Jeršin 1 : 0, 3. dr. Frantar—Kovač 0 : 1, 4. Lokovšek—Habiš 0 : 1, 5. Samobor—Kacer 1 : 0, 6. prof. Čop—Žitnik 1 : 0, 7. dr. Sever—Černe 1 : 0, 8. Pintarič—Pavlica 1 : 0, 9. Jordan—M. Uršič 1/2 : 1/2, 10. V. Slokan ml.—Pirjevč 0 : 1.

Prvoimenovani so člani LŠK in so imeli na parnih deskah bele figure.

LŠK. je torej nastopil z drugim moštvom, v katerem so igrali samo trije igralci prvega razreda, vendar so tudi ostali večinoma izkušeni šahisti, ki pa so imeli dosedaj le redko priliko boriti se v matchih za svoj klub. Take tekme naj to pogosteje omogočijo v bodočih prvenstvenih tekmovanjih pa naj bo to dolžnost. V večjih središčih nastopajo namreč klubi kar z več garniturami. S tem se da igralcem tudi s strani možnost napredka, hkrati pa se vzgoji prepotrebni naraščaj za prvo moštvo, ki ne more ostati vedno isto in popolno.

Sicer si je LŠK. kmalu zagotovil zmago, vendar so bili ambiciozni Amaterci izredno odporni ter so zato tudi dosegli izreden uspeh. Vidi se jim, da so z vso dušo pri šahu in da lepo napredujejo. Pripravlja se revanšni dvoboj.

Z Jesenic

— Težka nesreča na cesti. Ko se je v soboto vozil tovarniški dalecve Pezdinčnik Jože z Jesenic nazaj v Mojstrano, mu je na zloglasnem cestnem klancu na Hrušici, nenadoma na prvem kolezu počila pnevmatika tako, da se je prekotil naprej in obšel nezavestno na tleh. Prepeljal je bil v bolnico bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer do časa, ko to pišemo, menda še ni prišel k zavesti.

— Velik osebni promet na železnici. Kljub temu, da je minulo nedeljo šlo z Jesenic na stotine ljudi na veselejšje v Ljubljano, za zbor JNS in na druge pomembne prireditve sobotni vlaki, ki so vozili proti Kranjski gori in Planici in proti Bledu ter Bohinju, tako natrpani, da so se potniki kar gnetli v njih.

— Dobra košnja in sadna letina se nam obeta. Sprito lepih spomladanskih dni in blagodejnega dežja, ki je sem pa tja namočil zemljo, je trava bujna zrasla, tako da se nam obeta dobra in zgodnja košnja kakršne pri nas že več let ni bilo. Tudi sadje, osobito češnje, jablane in hruške nam obetajo dobro letino, kar utegne ugodno vplivati na cene, ki so pri nas razmeroma visoke.

— Sport. V nedeljo popoldne se je na igrišču »Bratstva« vršila prvenstvena nogometna tekma med anajstorico SK Menges iz Mengša in moštvo SK Bratstva, ki se je končala z veliko zmago domačinov, v razmerju 7 : 0. Moštvo SK Bratstva, ki polagoma prehaja v svojo staro formo, ima najboljše izgleda, da se uvrsti v I. razred.

IRONIJA

— Ali veš, kaj je ironija?

— Ne.

— Ironija je, če ti prinese davčni eks-

kutor med obedom plačilni nalog in ti želi dober tek.